

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vznik, průběh a zánik služebního poměru vojáka
z povolání

Kamil Kraus

Plzeň

2022

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Vznik, průběh a zánik služebního poměru vojáka z povolání“ vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje.

V Plzni dne 31. 3. 2022

Kamil Kraus

Tímto bych chtěl poděkovat všem, kteří mi pomohli s vypracováním této diplomové práce, především mé vedoucí práce Mgr. Heleně Sequensové za cenné rady, který mi poskytla při tvorbě této práce, své rodině, přítelkyni a kolegům za podporu.

Obsah

1	ÚVOD	8
2	SLUŽEBNÍ POMĚR VOJÁKA Z POVOLÁNÍ – PRÁVNÍ RÁMEC	10
2.1	Právní úprava služebního poměru	10
2.2	Zákon o vojácích z povolání	11
2.3	Novelizace zákona.....	12
3	OZBROJENÉ SÍLY ČR.....	13
3.1	Role a funkce ozbrojených sil ČR	14
3.2	Armáda ČR	14
3.3	Úkoly AČR.....	16
3.4	Právní služba AČR.....	17
4	VOJÁK Z POVOLÁNÍ	18
4.1	Vojenské hodnosti	20
5	PODMÍNKY PRO VZNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU	21
5.1	Výběr a nábor uchazeče.....	21
5.2	Lékařské vyšetření	24
5.3	Psychologické vyšetření	24
5.4	Přezkoušení fyzické zdatnosti	25
5.5	Základní vojenský výcvik	25
5.6	Univerzita obrany.....	26
5.7	Aktivní záloha.....	29
5.8	Agentura personalistiky AČR.....	30
5.9	Doba trvání služebního poměru	31
5.10	Povinnosti vojáka	31
5.11	Vojenská přísaha.....	32
6	PRŮBĚH SLUŽEBNÍHO POMĚRU.....	33
6.1	Kariérní řád	34
6.2	Bezpečnostní prověrka	37
6.2.1	Utajovaná informace	38
6.2.2	Podmínky pro vydání osvědčení fyzické osoby.....	38
6.2.3	Odebrání osvědčení fyzické osoby.....	39
6.3	Finanční ohodnocení.....	40
6.4	Plat vojáka.....	40
6.4.1	Stabilizační příspěvek.....	41
6.4.2	Služební příspěvek na bydlení.....	41

6.4.3	Zvláštní příplatek.....	41
6.4.4	Výkonnostní příplatek.....	43
6.4.5	Příplatek za službu v zahraničí	44
6.4.6	Náborový příspěvek	44
6.5	Omezení občanských práv vojáka.....	45
6.6	Profesní příprava.....	46
6.7	Výroční přezkoušení fyzické zdatnosti	46
6.8	Preventivní lékařská prohlídka.....	47
7	ZÁNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU	48
7.1	Ukončení služebního poměru ve zkušební době	49
7.2	Žádost o propuštění ze služebního poměru	50
7.3	Odnětí hodnosti	50
7.4	Ztráta právní způsobilosti	51
7.5	Ztráta zdravotní způsobilosti	51
7.6	Žádost o zkrácení závazku.....	51
7.7	Zákaz propuštění ze služebního poměru	52
7.8	Výsluhové náležitosti	52
7.9	Výsluhový příspěvek	53
7.10	Odbytné	54
7.11	Odchodné.....	55
8	PRAKTICKÁ ČÁST	56
9	ZÁVĚR.....	71
	ZDROJE	73
	SEZNAM ZKRATEK	76
	SEZNAM PŘÍLOH	78

1 ÚVOD

Armáda každého státu, tedy i armáda České republiky, je jednou z nejdůležitějších složek sloužící k zajišťování ochrany a obrany státu, především proti vnějšímu napadení. Armáda České republiky se 1. ledna 2005 stala plně profesionální, tudíž od této doby není povinná základní vojenská služba. Do armády České republiky může vstoupit jedinec pouze na základě vlastní žádosti.

Téma vznik, průběh a zánik služebního poměru vojáka z povolání si pro diplomovou práci autor vybral z důvodu toho, že slouží jako voják z povolání a ve vojenském prostředí se pohybuje, tudíž mohl do této práce přispět i svými poznatky. Dalším podnětem pro zvolení tohoto tématu bylo sjednotit a ujasnit mnohé a někdy i zkreslené informace z hlediska daných zákonů.

Řada uvedených skutečností v práci je popisována na základě vlastních zkušeností autora.

Autor rozdělil diplomovou práci do sedmi částí. První část je zaměřena na právní úpravu služebního poměru vojáka, s cílem objasnit aktuální právní úpravu upravující služební poměr vojáka z povolání. Druhá část má za cíl vysvětlit pojem ozbrojené síly ČR, pojem AČR a především jejich nasazení při krizových situacích na území České republiky. Část třetí je věnována obecným informacím o vojácích, náborovému programu a popisu vojenských hodností. Čtvrtá část popisuje, jak v praxi probíhá náborové řízení, jeho části, následně se věnuje základnímu vojenskému výcviku a dalším možnostem nástupu k AČR až po význam vojenské přísahy. V části páté autor seznamuje s průběhem služebního poměru, kdy se zejména zabývá kariéřním řádem, finančním ohodnocením, fyzickými normami výročního přezkoušení a preventivní lékařskou prohlídkou. Šestá část pojednává o možnostech ukončení služebního poměru a odchodových náležitostech. Praktická část, se pomocí dotazníkového šetření věnuje povědomí vojáků o tématech týkajících se vojenské problematiky a zabývá se reakcemi na vybrané autorovi otázky.

Mezi další cíle, které si autor pro tuto diplomovou práci vymezil, patří co nejsrozumitelněji objasnit a vybrat nejdůležitější fakta týkající se problematiky vzniku, průběhu a zániku služebního poměru vojáka z povolání. Tato témata, která do diplomové práce autor zařadil, vycházejí i z jeho subjektivní potřeby upozornit na danou problematiku na zkušenosti z armádního prostředí.

Přínosem této diplomové práce je i to, že autor přináší informace ze zdrojů určených přímo pro vojáky AČR a od zaměstnanců ministerstva obrany, kteří jsou odborníky na dotazovanou problematiku.

Diplomová práce je především určena veřejnosti z civilního prostředí, protože daná problematika je vojákům z povolání přeci jen více blízká, což nevyklučuje fakt, že i pro ně by tato diplomová práce mohla být v určitých směrech užitečná. Teoretická část diplomové práce má tak sloužit jako ucelený přehled. Cílem autora v praktické části bylo zjistit zpětnou vazbu vojáků na témata probíraná v teoretické části, reakce na navrhované změny související se služebním poměrem vojáka z povolání a jejich dosavadní spokojenost v AČR.

2 SLUŽEBNÍ POMĚR VOJÁKA Z POVOLÁNÍ – PRÁVNÍ RÁMEC

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání společně s dalšími zákony souvisejících se správou obrany státu tvoří významný pramen správního práva.¹

2.1 Právní úprava služebního poměru

Služební poměr v současné době upravuje zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a zákon 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. Zákon o služebním poměru bezpečnostních sborů vznikl jako sjednocující a přehlednější zákon zaměstnanců jednotlivých bezpečnostních sborů. Zákon o vojácích vznikl z důvodu roztroušenosti a nepřehlednosti v různých právních předpisech. Služební poměr je chápán jako vztah tvořený mezi státem a fyzickou osobou, která vykonává službu.²

K určení, zda služební poměr patří do vztahu soukromoprávního nebo veřejnoprávního, pomůže jejich definice na základě postavení rovnosti účastníků. Soukromoprávní poměr vychází z rovnosti obou subjektů, tzn., že jeden druhému nemůže určovat práva a povinnosti. Veřejnoprávní poměr naopak vychází ze vztahu, kdy subjekty mezi sebou nemají rovné postavení. V tomto případě mohou být v mezích zákona jednostranně stanovena práva a povinnosti nadřízeného vůči podřízenému. Po dlouhou dobu byl služební zákon vnímán jako soukromoprávní služební vztah s prvky správního práva procesního. V roce 2005 však zvláštní senát rozhodl v usneseních čj. Konf 76/2004-12 a čj. Konf 49/2005-4, že se jedná o vztah veřejnoprávní, a to na základě sporu mezi Městským a Krajským soudem v Brně o tom, který ze soudů je příslušný rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí služebního orgánu. V usnesení rozhodl, že služební poměr „vzniká mocenským aktem služebního funkcionáře a po celou dobu svého průběhu se výrazně odlišuje od poměru pracovního, který je naopak typickým poměrem soukromoprávním, jehož účastníci mají rovné postavení“. Z usnesení je tedy patrné, že rozhodnutí,

---

¹ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-929-9.

² SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-929-9.

kteře vydává služební orgán, a kteře se týkají služebního poměru, jsou správním rozhodnutím.³

Služební poměr můžeme díky správním právu rozdělit na služební právo hmotné a procesní. Služební právo hmotné se zabývá právy a povinnostmi vyplývajícími ze služebního poměru, např. pracovní doba, plat, délka dovolené a výsluhové náležitosti. Služební právo procesní se zabývá způsoby, jakými jsou uplatňovány práva a povinnosti ze strany služebního orgánu, např. rozhodování o propuštění ze služebního poměru.⁴

2.2 Zákon o vojácích z povolání

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání řeší vznik, změnu, obsah a ukončení služebního poměru. Dále byl vytvořen také proto, aby byla daná problematika zpracována, zpřehledněna a upravena, pokud možno, do co nejmenšího počtu zákonů. Dalším důvodem byla rovněž aktualizace poměrně starých zákonů. V minulosti byl služební poměr vojáků roztržštěn do různých zákonů, případně se odkazoval na mnohé vnitřní předpisy ministerstva obrany např. na zákon č. 76/1959 Sb., o některých služebních poměrech vojáků, zákon č. 92/1949 Sb., branný zákon nebo zákon č. 480/1992 Sb., o hmotném zabezpečení vojáků a žáků škol ozbrojených sil a jejich odpovědnosti za škodu. Vznikem nového zákona, který nabyl účinnosti 1. prosince 1999, došlo kromě sjednocení právní úpravy služebního poměru vojáka z povolání také mimo jiné k upřesnění vzniku, změn a zániku služebního poměru. Nelze rovněž opomenout omezení občanských povinností, které se s vznikem služebního poměru spojují. Další důležité body, které zákon obsahuje, se týkají práv a povinností vojáka, vojenské péče o vojáky, zabezpečení vojáků, ochrany zdraví při výkonu zaměstnání, náhrady škod, výsluhových náležitostí, či rozhodování ve věcech služebního poměru.⁵

---

³ Vojenské rozhledy - Opomíjená realita: praktické dopady veřejnoprávní povahy služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků z povolání. Vojenské rozhledy - Aktuality [online]. 1991 [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/opomijena-realita-prakticke-dopady-verejnopravni-povahy-sluzebniho-pomeru-prislusniku-bezpecnostnich-sboru-a-vojaku-z-povolani>.

⁴ Vojenské rozhledy - Opomíjená realita: praktické dopady veřejnoprávní povahy služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů a vojáků z povolání. Vojenské rozhledy - Aktuality [online]. 1991 [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/opomijena-realita-prakticke-dopady-verejnopravni-povahy-sluzebniho-pomeru-prislusniku-bezpecnostnich-sboru-a-vojaku-z-povolani>.

⁵ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-929-9.

Zákon o vojácích se rozděluje do deseti částí, které se zabývají danou problematikou:

- první část: všeobecná ustanovení,
- druhá část: vznik, průběh, změny a zánik služebního poměru vojáka z povolání,
- třetí část: občanská práva a vojenské kázeňské právo,
- čtvrtá část: péče o vojáky,
- pátá část: zabezpečení vojáků,
- šestá část: bezpečnost a ochrana zdraví při výkonu služby,
- sedmá část: náhrada škody,
- osmá část: výsluhové náležitosti,
- devátá část: rozhodování ve věcech služebního poměru,
- desátá část: společná, přechodná a závěrečná ustanovení.⁶

2.3 Novelizace zákona

Zákon o vojácích doposud prošel více než 20 novelizacemi. Poslední novelizací zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání je zákon č. 150/2021 Sb., o vojenském zpravodajství.⁷ Mezi nejvýznamnější změny, které byly provedeny, patří zákony č. 272/2009 Sb., ve vztahu k úpravě hodnostních sborů a hodností či rozhodování ve věcech služebního poměru, zákon č. 122/2012 Sb., rozhodování ve věcech služebního poměru a zákon č. 332/2014 Sb., ve vztahu ke služebnímu platu. Dále bylo k zákonu přijato přes 50 prováděcích předpisů, především vyhlášek Ministerstva obrany a nařízení vlády. Např. vyhláška č. 357/2016 Sb. o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby, nařízení vlády č. 60/2015 Sb. o stanovení seznamu činností pro jednotlivé vojenské hodnosti.⁸

Před vznikem nařízení vlády č. 60/2015 Sb., o stanovení seznamu činností pro jednotlivé vojenské hodnosti bylo možné, aby zastávanou pozici vykonávali vojáci s různými hodnostmi. Nařízením se sjednocuje seznam činností vojáků stanovených pro jednotlivé vojenské hodnosti. Nemůže se tedy stát, aby např. velitel jednoho útvaru měl hodnost nižší nebo vyšší, než velitel jiného útvaru,

⁶ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.

⁷ Zákon č. 150/2021 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

⁸ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-929-9.

nebo aby starší střelec mužstva měl hodnotu odlišnou od staršího střelce jiného. Díky tomuto nařízení dochází k narovnání tzv. „tabulkové nekázně“ a daná hodnota má tak pevně spojenou služební povinnost, se kterou rovněž souvisí platové ohodnocení.

3 OZBROJENÉ SÍLY ČR

Ozbrojené síly zřizuje ČR kvůli svojí bezpečnosti a v případě potřeby také mohou spolupracovat s dalšími ozbrojenými složkami jiných států. Ozbrojené síly jsou tvořeny Armádou ČR (AČR), jakožto hlavní složkou, Vojenskou kanceláří prezidenta republiky a Hradní stráží.⁹ Vrchním velitelem ozbrojených sil je prezident České republiky, v současné době je jím Miloš Zeman.¹⁰

K základním úkolům ozbrojených složek patří příprava k obraně České republiky a bránění jí proti vnějšímu napadení. Dne 12. března 1999 se ČR stala členem severoatlantické aliance (NATO). Na základě tohoto členství se tak AČR podílí na obraně proti napadení, na systémech obranného, operačního a civilního nouzového plánování a také na společných cvičeních a operacích v zahraničí. Společně s mezinárodními organizacemi se pod hlavičkou OSN, EU nebo OBSE podílí na mírových, humanitárních a záchranných operacích.¹¹

Stěžejním zákonem pro fungování Ozbrojených sil, resp. AČR je zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, který je rozdělen do 13 částí.

- první část: úvodní ustanovení,
- druhá část: ozbrojené síly, jejich řízení a úkoly,
- třetí část: armáda a její úkoly,
- čtvrtá část: vojenská kancelář prezidenta republiky,
- pátá část: hradní stráž a její úkoly,
- šestá část: příprava ozbrojených sil a vojenský materiál,
- sedmá část: použití vojenské zbraně a zvláštních prostředků,
- osmá část: náhrada škody,

---

⁹ Ozbrojené síly ČR - Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2021 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 19.01.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ozbrojene-sily-cr.aspx>.

¹⁰ Zákon č.219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky §26 odst. a.

¹¹ NATO - hlavní funkce | Ministerstvo obrany. *Ministerstvo obrany* [online]. 2022 [cit. 05.12.2021]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/nato/strategie-a-cile/nato---hlavni-funkce-2410/>.

- devátá část: vedení vojenských evidencí,
- desátá část: zálohy na pobyt a činnost příslušníků ozbrojených sil v zahraničí a na pořízení vojenského materiálu a služeb,
- jedenáctá část: rizikový příspěvek,
- dvanáctá část: přestupek,
- třináctá část: závěrečná ustanovení.¹²

3.1 Role a funkce ozbrojených sil ČR

Mezi hlavní role ozbrojených sil patří

1) obrana suverenity a celistvosti území ČR a podílení se na kolektivní obraně území členských států Severoatlantické aliance (NATO), která vychází ze Severoatlantické smlouvy,

2) mezinárodní spolupráce,

3) podpora civilních orgánů na území ČR.

Funkce ozbrojených sil lze rozdělit na

A) funkce při obraně ČR a kolektivní obraně NATO,

B) funkce v rámci mezinárodní spolupráce,

C) funkce při podpoře civilních orgánů.

Ad A) ČR ve spolupráci s dalšími členy států NATO sdílí své bezpečnostní zájmy a brání své území na základě čl. 5 Severoatlantické smlouvy.

Ad B) Na základě mezinárodních smluv ozbrojené síly spolupracují s ostatními ozbrojenými složkami a účastí v mezinárodních misích či operacích přispívají k míru a bezpečnosti.

Ad C) V případě živelných pohrom, technologických katastrof či jiných závažných situací mohou být ozbrojené síly nápomocny k podpoře integrovaného záchranného sboru.¹³

3.2 Armáda ČR

Armáda ČR je hlavní složkou ozbrojených sil, které tvoří společně s Vojenskou kanceláří prezidenta republiky a Hradní stráží.¹⁴ Nejvyšším

¹² Zákon č.219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.

¹³ Bílá kniha o obraně. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - odbor komunikace a propagace, 2011. ISBN 978-80-7278-564-3.

¹⁴ Ozbrojené síly ČR - Ministerstvo vnitra České republiky. Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky [online]. 2021 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 19.01.2022]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ozbrojene-sily-cr.aspx>.

představitelem AČR je v od 1. května 2018 náčelník Generálního štábu AČR armádní generál Ing. Aleš Opata.¹⁵

AČR se dnem 1. ledna 2005 stala plně profesionální a mezi její hlavní úkoly patří obrana státu proti vnějšímu napadení, z tohoto důvodu musí být všichni vojáci připraveni nejen fyzicky, ale rovněž musí mít znalosti a dovednosti, které jsou v případě nouze schopni využít. Všechny tyto dovednosti získávají především na různých mezinárodních cvičeních a specializovaných kurzech i na zahraničních operacích.¹⁶

Armáda může být povolána při živelných pohromách, či jiném nebezpečí, které ohrožuje lidské životy.¹⁷ V minulosti již k takovýmto událostem několikrát došlo. Mezi nejznámější události patří např.:

Zasedání Mezinárodního měnového fondu v Praze v roce 2000, během kterého vojáci zabezpečovali povinnosti policistů v místech, kde jich z důvodu převelení do Prahy byl nedostatek.¹⁸

Střežení důležitých objektů na území České republiky, společně s policií, po teroristických útocích, které se odehrály v New Yorku na World Trade Centre v USA v roce 2001.

V srpnu 2008 při tragické nehodě vlaku ve Studénce, který narazil do spadlé konstrukce opravovaného mostu, byla armáda nápomocna svoji těžkou technikou, s jejíž pomocí se podílela na odstraňování trosk.¹⁹

V roce 2021 byla armáda potřebná na Jižní Moravě, kde dne 24. června zasáhlo ničivé tornádo oblast Břeclavska a Hodonínska. Na toto místo armáda vyslala jak těžkou techniku, tak i vojáky, kteří pomáhali nejen s odstraňováním trosk, ale také s opravami na méně zničených budovách.

V neposlední řadě se jedná o pomoc v boji proti pandemii Covid 19. Vzhledem k tomu, že na našem území byl vyhlášen nouzový stav, byla AČR pověřena mnohými úkoly. Začátkem roku 2020 Světová zdravotnická organizace

---

¹⁵ Náčelník Generálního štábu Armády České republiky | Armáda ČR. Armáda ČR [online]. 2019 [cit. 03.01.2022]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/generalni/ngs/nacelnik-generalniho-stabu-armady-ceske-republiky--122565/>.

¹⁶ PERNICA, Bohuslav. *Profesionalizace ozbrojených sil: trendy, teorie a zkušenosti*. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2007. ISBN 978-80-7278-381-6.

¹⁷ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §14.

¹⁸ V Praze se rozhořely nepokoje proti zasedání Mezinárodního měnového fondu | Radio Prague International. *Zprávy z České republiky | Radio Prague International* [online]. 2000 [cit. 05.03.2022]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/v-praze-se-rozhorely-nepokoje-proti-zasedani-mezinarodniho-menoveho-fondu-8038567>.

¹⁹ VIDEO: Trosky vlaku mizí, probíhá vyšetřování - Deník.cz. *Deník.cz - informace, které jsou vám nejbliž* [online]. 2008 [cit. 05.03.2022]. Dostupné z: https://www.denik.cz/z_domova/trosky_vlak20080809.html.

(WHO) vyhlásila z důvodu onemocnění Covid 19 globální stav nouze. AČR se do boje proti pandemii zapojila okamžitě, kdy byla rozšířená nákaza nemocí potvrzena i v České republice. Vojáci byli nasazeni na pomoc složkám integrovaného záchranného sboru a společně s policií ČR pomáhali hlídat státní hranice a později i hranice okresů. Dále sloužili jako výpomoc v nemocničních zařízeních, ve kterých se starali o nemocné, pomáhali v domovech sociálních služeb, v call centrech, na odběrových a testovacích místech nebo v očkovacích centrech. Vojáci se převážně střídali v turnusech trvajících 14 dní. Pandemie Covid 19 měla samozřejmě dopad i na výcvik a běžné úkoly vojáků na svých útvarech, z důvodu omezení kontaktů mezi sebou, aby se předešlo pozdějším komplikacím z nedostatku personálu a tím udržet schopnost všech jednotek útvarů i z tohoto důvodu se vojáci střídali na home-office. Dále se vojáci věnovali rozvozu a uskladnění zdravotnického materiálu, pomoci v očkovacích centrech a výstavbě polní nemocnice v Letňanech.²⁰ Přesun materiálu na výstavbu a provoz nemocnice zajišťovali vojáci prostřednictvím své techniky. Celkem převezli do Prahy na 339 tun materiálu. Největší množství činily vlastní zásoby a technika pro polní nemocnici a Agenturu vojenského zdravotnictví. Další materiál jako lůžka a jiné příslušenství poskytla Správa státních hmotných rezerv Opava. Samotná výstavba polní nemocnice je náročný proces, který vojáci z Agentury vojenského zdravotnictví preventivně trénují jednou ročně v rámci cvičení. Navíc díky zkušenostem, které mají s výstavbou polních nemocnic ze zahraničních operací, postavili nemocnici v Letňanech za pouhé 3 dny. Kapacita nemocnice čítala 500 lůžek.²¹

Armáda se mimo jiné podílí na různých veřejných akcích pro veřejnost a pro děti nebo zabezpečuje slavnostní akce při výročích. V současnosti je taktéž součástí mezinárodních mírových operací, na kterých se podílí nejen pomocí vycvičených vojáků, ale i mobilních jednotek a logistickou podporou.

3.3 Úkoly AČR

AČR plní celou řadu úkolů, které ji stanovuje zákon o ozbrojených silách České republiky. Mezi hlavní úkoly AČR patří především příprava k obraně

---

²⁰ Dobrá práce, ocenil generál Opata práci armády v roce 2021 | CZDEFENCE - czech army and defence magazine. CZDEFENCE - czech army and defence magazine [online]. CZDEFENCE.cz 2022 [cit. 05.03.2022]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/dobra-prace-ocenil-general-opata-praci-armady-v-roce-2021>.

²¹ Areport „Amráda vs Covid“, Praha, Ministerstvo obrany, 2021, roč. 21, č. Areport speciál. ISSN 2336-873X.

České republiky a její obrana proti vnějšímu napadení nebo plnění úkolů, vyplývajících z mezinárodních smluvních závazků o společné obraně proti napadení.²² Mimo jiné je AČR využívána ke střežení objektů, které jsou důležité pro obranu ČR. V případě potřeby může AČR plnit úkoly Policie ČR týkající se ochrany státních hranic, či úkoly pořádkové policie nebo ochranné služby, a to ve chvíli, kdy policie ČR nedisponuje dostatečnými silami a prostředky k zajištění pořádku a bezpečnosti. AČR se nasazuje v případě záchranných prací při závažných situacích ohrožující životy a zdraví lidí či majetek nebo životní prostředí. Zabezpečuje přepravu na základě rozhodnutí vlády, letecky přepravuje ústavní činitele, zabezpečuje leteckou zdravotnickou dopravu, zajišťuje letecké služby týkající se pátrání a záchrany nebo zabezpečuje letecky své vlastní potřeby. V neposlední řadě plní úkoly spojené s humanitárními úkoly civilní obrany, případně se stará o zabezpečení kulturních, vzdělávacích sportovních a jiných společenských akcí.²³

3.4 Právní služba AČR

Neodlučitelnou složkou patřící k AČR, je právní služba. Základní právní rámec právní služby stanovuje Rozkaz ministra obrany (RMO) č. 29/2010 Věstníku, ve znění RMO č. 22/2011 Věstníku Právní podpora v resortu Ministerstva obrany. Právní služba je vojenská odbornost, jejímž správcem je zástupce náčelníka Generálního štábu – inspektor AČR. generálmajor Ing. Milan Schulc, MSc. Právní služba AČR prošla od roku 1993, společně s celou armádou, značnou proměnou a vývojem. Složky právní služby jsou uspořádány tak, aby byly schopné poskytovat právní podporu orgánům velení a řízení na všech stupních do úrovně velitele útvaru. Toto uspořádání tak kopíruje organizační strukturu AČR. Právní služba musí být schopna plnit úkoly, které vyžadují aplikaci norem mezinárodního práva, vnitrostátního právního řádu a souvisejících vnitřních předpisů. Její činnost může být rozdělena do 3 hlavních oblastí. Jedná se o oblast poskytování právního poradenství orgánům velení a řízení. Dále příslušníci právní služby působí jako oprávněné úřední osoby ve správním řízení a řízení týkající se služebního poměru. V poslední řadě působí v oblasti operačního práva (mezinárodní humanitní právo, právo ozbrojeného konfliktu a pravidel nasazení). Od roku 1993 až po současnost právní poradci plní taktéž

---

²² Zákon č.219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky §9 odst. 1 a 2.

²³ Zákon č.219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky §14 odst. 1.

úkoly v zahraničních operacích. V letech devadesátých se jednalo především o Balkán, v novém tisíciletí pak o Afghánistán a Mali. Mezi nejdůležitější kvalifikační předpoklady, které musí kandidát splňovat pro přijetí k právní službě AČR, patří především vysokoškolské vzdělání v magisterském studijním programu právo a právní věda, případně o ekvivalentní nostrifikované vzdělání. Další požadavky, na které je ze strany AČR kladen důraz, jsou odpovídající znalosti cizího jazyka na minimální úrovni STANAG 60010 SLP. Toto jazykové minimum je potřebné při plnění služebních úkolů týkajících se především zpracování technických dohod k výcvikové činnosti, při účastech na mezinárodních vojenských cvičeních, či účastech v zahraničních operacích. Jazyková vybavenost je neméně potřebná pro absolvování odborných kurzů, jednání na konferencích a workshopech. Důraz na vojáky právní služby je kladen rovněž pomocí vzdělávacích a kariérních kurzů, jak v ČR, tak v zahraničí.²⁴

4 VOJÁK Z POVOLÁNÍ

I v dnešní době jistě stále existuje mnoho mladých chlapců a děvčat, kteří by se rádi po ukončení střední nebo vysoké školy chtěli stát vojákem z povolání. Samozřejmě si rovněž kladou otázky typu, jak se stát vojákem, co pro to musím udělat, mám na to, co mě během služby čeká, jakou budu mít výplatu? Rovněž není žádnou výjimkou, že o povolání vojáka uvažují lidé ve středním věku, kteří službu ve státním sektoru berou z jiného hlediska a to především z ekonomického. Platy vojáků byly vždy nadprůměrné a byla zde i jistota stálosti zaměstnání. Pro vstup do armády je potřeba taktéž alespoň špetky vlasteneckého cítění, i když zde by se dalo jistě pochybovat o tom, kdo by s výhledem na brzký ozbrojený konflikt byl přes takové riziko ochotný do služby nastoupit.

Náborový program do armády je v poslední době efektivní, navíc i díky situaci a nejistotě kolem Covid 19 se zvýšil zájem o vstup do armády. V současné době se tedy daří nabírat nové vojáky dle plánu bez větších potíží. Jako názorný příklad může posloužit 43. výsadkový pluk v Chrudimi. Na přelomu roku 2020 a 2021 se měl výsadkový prapor v Chrudimi změnit na výsadkový pluk, tudíž i z tohoto důvodu byla potřeba přijmout větší množství nových vojáků. I přesto,

---

²⁴ HORČIČKA, Emil, Karel STRAKA, Jiří PLACHÝ, et al. 100 let právní služby: 100 : 1918-2018 společné století. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, [2018]. ISBN 978-80-7278-752-4.

že výběrové řízení do Chrudimi patří mezi fyzicky i psychicky nejnáročnější a úspěšnost zvládnutí výběrového řízení pohybuje okolo 50%, dle pplk. Ing. Ivo Zelinky se povedlo bez větších potíží nabrat dostatečný počet vojáků i díky tomu mohl pluk nakonec vniknout o 3 měsíce dříve, tedy 1. 10. 2020. Důvodem může být atraktivita sloužit u výsadkového pluku, či jiných bojových útvarů, proto i přes relativně velkou neúspěšnost se tyto útvary mohou naplňovat lépe, než jiné méně atraktivní. To znamená, že ne všechny útvary jsou plně zaplněny.²⁵

Armáda ČR si stanovila za cíl nabrat v letošním roce 1 100 vojáků. Počítá s náborem 640 nových profesionálních vojáků a se 460 vojáky přihlášenými ke studiu na Univerzitu obrany.²⁶

Ukončování služebního poměru se netýká jen zkušených vojáků, kteří mají odslouženo mnoho let a byli pro armádu přínosem, ale taktéž odcházejí noví vojáci, kteří od služby v armádě čekali něco jiného, měli jiné představy nebo se nedostali na útvar, na který chtěli, ale přesto se rozhodli pro vstup do armády. Důvody pro ukončení služebního poměru tak mohou být různé, ať už se jedná o mylnou a zkreslenou představu o výcviku, práci s nejmodernější technikou, či nasazení v zahraničních operacích. Někomu rovněž nesejde „vojenský způsob života“ a jeho řád.

Současný věkový průměr vojáků ve službě činí zhruba 36,5 let, nově rekrutovaní vojáci dosahují průměrného věku okolo 24 let. Průměrný věk vojáků od roku 2005 až do roku 2018 prakticky stále rostl a zvýšil se z počátečních 32 let na téměř 37 let. Od roku 2018 věk vojáků mírně klesá a na přelomu let 2019/2020 se jejich průměrný věk pohyboval na hranici 36,3 let.²⁷

Dle zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání je vojákem z povolání státní občan České republiky, jež vojenskou činnou službu vykonává jako své zaměstnání.²⁸ Od roku 2005, kdy byla zrušena povinná vojenská služba a armáda ČR se stala plně profesionální, může být do služebního poměru povolán občan pouze na základě svojí žádosti. Vojákem z povolání je příslušník ozbrojených sil,

---

²⁵ Armáda hlásí plno. Do základního kurzu až příští rok | ArmadniNoviny.cz. ARMÁDNÍ NOVINY | Nejčtenější český vojenský web | ArmadniNoviny.cz [online]. 2020 [cit. 02.03.2022]. Dostupné z: <https://www.armadninoviny.cz/armada-hlasi-plno-do-zakladniho-kurzu-az-pristi-rok.html>.

²⁶ Areport „41v drsných podmínkách“, Praha, Ministerstvo obrany, 2022, roč. 22, č. 1. ISSN 1211-801X.

²⁷ Česká armáda omládlá, ukazuje vývoj věkového průměru po hodnostech | CZDEFENCE - czech army and defence magazine. CZDEFENCE - czech army and defence magazine [online]. 2019 CZDEFENCE.cz [cit. 07.01.2022]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/ceska-armada-omladla-ukazuje-vyvoj-vekoveho-prumeru-po-hodnostech>.

²⁸ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §2 odst. 1.

Ministerstva obrany, Vojenské policie, Vojenského zpravodajství, vojenských škol, který složil vojenskou přísahu a řídí se etickým kodexem vojáka.²⁹ Jeho hlavními úkoly je především obrana našich obyvatel a státu.³⁰

Ke vzniku služebního poměru vojáka z povolání může dojít na základě těchto třech situací.

- 1) Přímým náborem uchazeče přes rekruotační pracoviště.³¹
- 2) Studium na Univerzitě obrany v Brně.³²
- 3) Vstupem do AČR přes Aktivní zálohy.³³

4.1 Vojenské hodnosti

Vojenskou hodností můžeme definovat postavení a pravomoci vojáka v hierarchickém uspořádání armády. Tzn., že voják s vyšší hodností je nadřízený vojákovi s nižší hodností, má tedy právo dávat mu rozkazy, ale rovněž je povinen splnění těchto rozkazů kontrolovat. V případě vojáků se stejnou hodností se za nadřízeného většinou považuje ten, který je služebně starší.³⁴

1. ledna 2011 proběhla zatím poslední změna v hodnostech vojáků AČR, jejich vzestupné hierarchické uspořádání je následující:

- mužstvo: vojín (voj.), svobodník (svob.),
- poddůstojníci: desátník (des.), četař (čet.), rotný (rtn.),
- sbor praporčků: rotmistr (rtm.), nadrotmistr (nrtm.), praporčík (prap.), nadpraporčík (nprap.), štábní praporčík (št. prap., nebo šprap.),
- sbor nižších důstojníků: poručík (por.), nadporučík (npor.), kapitán (kpt.),
- sbor vyšších důstojníků: major (mjr.), podplukovník (pplk.), plukovník (plk.),
- sbor generálů: brigádní generál (brig. gen.), generálmajor (genmjr.), generálporučík (genpor.), armádní generál (arm. gen.).³⁵ (příloha 1, obrázek č. 1)

²⁹ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §6 odst. 1.

³⁰ Ozbrojené síly ČR - Ministerstvo vnitra České republiky. *Úvodní strana - Ministerstvo vnitra České republiky* [online]. 2021 Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena [cit. 06.10.2021]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/ozbrojene-sily-cr.aspx>.

³¹ Chcete se stát vojákem z povolání? | Armáda ČR. Armáda ČR [online]. 2019 [cit. 02.03.2022]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/kariera/vojak-z-povolani/vojak-z-povolani-9699/>.

³² Průběh studia a vojenské služby u vojenského prezenčního studia - Informace o studiu. Document Moved [online]. 2021 Univerzita obrany [cit. 02.03.2022]. Dostupné z: https://www.unob.cz/studium/Stranky/prubeh_voj_prez_studia.aspx.

³³ Per os. nprap. Mgr. T. K., KVV Plzeň, dne 15. 11. 2021.

³⁴ Základní řád ozbrojených sil České republiky Hlava I odst. 42 a 48.

³⁵ Armáda České republiky - nové vojenské hodnosti platné od 1.1.2011. Úvodní stránka - Armáda České republiky [online]. 2008 [cit. 02.03.2022]. Dostupné z: <https://www.armadaceskerekrepubliky.cz/nove-vojske-hodnosti-od-1-1-2011/>.

5 PODMÍNKY PRO VZNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Vznik služebního poměru vojáka z povolání komplexně upravuje zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání. Zákon upravuje nejen vznik a průběh služebního poměru. Obsahuje podmínky, jež je potřeba splnit, aby ke vzniku služebního poměru mohlo dojít, ale i zároveň vymezuje překážky, které naopak brání samotnému vzniku služebního poměru. Tento zákon zakazuje diskriminaci uchazečů z důvodu barvy pleti, rasy, majetku, rodu, náboženství, těhotenství nebo mateřství.³⁶

Zákonem dané požadavky pro přijetí uchazeče do služebního poměru vojáka z povolání jsou následující:

- občan České republiky starší 18 let,
- složil vojenskou přísahu,
- má splněnou základní nebo náhradní vojenskou službu,
- není členem politické strany, politického hnutí, odborové organizace, nepodporuje, nepropaguje nebo nesympatizuje s hnutím, které prokazatelně směřuje k potlačování práv a svobod člověka nebo hlásá národnostní, náboženskou či rasovou zášť nebo zášť vůči jiné skupině osob,
- je trestně bezúhonný,
- je zdravotně způsobilý k výkonu služby,
- splňuje kvalifikační předpoklady stanovené pro služební zařazení.³⁷

Všechny tyto uvedené podmínky jsou neméně důležité i v průběhu služebního poměru. To znamená, že jakákoli odchylka či nesplnění stanovených podmínek vede dle zákona k ukončení služebního poměru.³⁸

5.1 Výběr a nábor uchazeče

Za výběr a nábor budoucích potenciálních profesionálních vojáků je odpovědná Agentura personalistiky AČR, konkrétně Odbor doplňování personálu. Dále taktéž odpovídá za kvalitu přijímaných vojáků v souladu se zákonnou úpravou a potřebou AČR a za doplnění konkrétních míst jednotlivých útvarů na základě silných stránek a předpokladů uchazeče.³⁹

³⁶ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §2 odst. 3.

³⁷ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §3 odst. 1.

³⁸ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §3 odst. 1 a-e.

³⁹ Agentura personalistiky AČR | Armáda ČR. Armáda ČR [online]. 2021 [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/struktura/generalni/ngs/apers/agentura-personalistiky-acr-226710/>.

Každý rok agentura personalistiky přes svoje personalisty osloví zhruba devět tisíc zájemců o službu v armádě, ze kterých výběrovým řízením projde zhruba jen něco okolo 20 %. Ti následně nastoupí k základnímu výcviku ve Výcvikové akademii – Vojenské akademie ve Vyškově.

Náborová (rekrutační) střediska AČR:

Rekrutační středisko ČECHY (Praha),

- rekrutační pracoviště Pardubice,
  - rekrutační pracoviště Liberec,
  - rekrutační pracoviště Ústí nad Labem,
  - rekrutační pracoviště Plzeň,
  - rekrutační pracoviště České Budějovice,
  - rekrutační pracoviště Hradec Králové,
  - rekrutační pracoviště Karlovy Vary,
- Rekrutační středisko MORAVA (Brno),
- rekrutační pracoviště Ostrava,
  - rekrutační pracoviště Olomouc,
  - rekrutační pracoviště Jihlava,
  - rekrutační pracoviště Zlín.⁴⁰

Každý uchazeč, který má zájem a rozhodl se stát vojákem z povolání, musí splňovat jasně stanovené podmínky, jež mu ukládá zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, aby mohl být povolán do služebního poměru.

Uchazeč musí být občanem ČR, který je starší 18 let, zdravotně způsobilý pro výkon služby vojáka a trestně bezúhonný. Další stanovené požadavky, jež musí splňovat, jsou kvalifikační předpoklady (pro vstup do armády stačí mít alespoň výuční list). Ke dni nástupu do služby uchazeč nesmí být členem žádné politické strany, hnutí nebo odborové organizace a musí složit vojenskou přísahu.⁴¹

Samotný nábor a průběh přijímacího řízení může trvat i několik měsíců. V současné době, však především kvůli různým omezením, která mají souvislost s pandemií Covid 19 se nábor nových uchazečů může protáhnout i na dobu blížící se 1 roku. Tento problém může znamenat, že se uchazeč během tak dlouhé doby rozhodne v přijímacím řízení dále nepokračovat. Ať již z neustálého protahování

---

⁴⁰ Odbor doplňování personálu | Armáda ČR. Armáda ČR [online]. 2021 [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/scripts/detail.php?id=226711>.

⁴¹ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §3 odst. 1 a-e.

přijímacího řízení, či nalezení jiného, pro uchazeče, zajímavějšího zaměstnání. Vzhledem k tomuto problému může AČR přicházet o nové potencionální vojáky.

Průběh výběrového řízení v praxi začíná vyplněním dotazníku na internetových stránkách www.kariera.army.cz.⁴² V případě zájmu ze strany AČR je uchazeč pozván rekrutačním střediskem na informační schůzku. Na schůzce předloží potřebné dokumenty např. opis s evidence rejstříku trestů, průkaz totožnosti nebo doklad o nejvyšším dosaženém vzdělání. Rovněž podepisuje dokumenty, které se týkají žádosti o povolání do služebního poměru a čestné prohlášení, že nepodporuje či nesympatizuje s žádným hnutím, které směřuje k potlačování práv a svobod člověka či hlásá národnostní, rasovou a jinou zášť. Dále se zavazuje, že nástupem do služebního poměru nebude vykonávat žádnou výdělečnou činnost nebo nebude členem politické strany či členem statutárního orgánu. Rovněž prohlašuje, že proti jeho osobě neprobíhá trestní řízení. Na schůzce také dostane termín lékařského a psychologického vyšetření, na které obdrží potřebné dokumenty.

Zdravotní prohlídka a psychologické vyšetření probíhají v Ústřední vojenské nemocnici. Mezi nejvíce využívané patří ÚVN Praha a ÚVN Brno. Úvodní vyšetření ve vojenské nemocnici v sobě zahrnuje např. ověření a doplnění údajů týkající se zdravotního stavu, laboratorní vyšetření krve, moči, vyšetření ORL, kontroly očí, krevního tlaku, chrupu, psychiatrické či kožní vyšetření a EKG. Následně je s uchazeči provedeno psychologické vyšetření. Výsledky všech vyšetření jsou zaznamenávány do lékařského vysvědčení, které obsahuje zhodnocení celkové zdravotní způsobilosti pro nástup k AČR. (příloha 2, 3, 4, obrázek č. 2, 3, 4) Dříve AČR do služebního poměru přijímala pouze vojáky se zdravotní klasifikací A. V současné době na základě vyhlášky č. 357/20016 Sb., o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby lze již přijmout uchazeče s klasifikacemi A – schopen, B -schopen s výhradou a C – schopen s omezením. Do armády se tak může dostat i uchazeč se zdravotním omezením. V případě zdravotní nezpůsobilosti je uchazeč klasifikován písmenem D.⁴³

Úspěšné absolvování prohlídky znamená pozvání zpět na rekrutační oddělení, kde zájemce doloží další potřebné doklady, jako je rodný list, průkaz zdravotní pojišťovny, doklady o všech dosažených vzděláních, průběh

---

⁴² Voják z povolání | kariera.army.cz. *kariera.army.cz* | *Nábor do armády* [online]. Agentura personalistiky AČR, odbor doplňování personálu, 2018 [cit. 05.11.2021]. Dostupné z: <https://kariera.army.cz/vojak-z-povolani>.

⁴³zákon č. 357/2016 Sb., o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby §2 odst. 2.

předchozích povolání, řidičský průkaz, životopis atd. Na místě vyplní osobní dotazník týkající se jeho osoby, kde uvádí barvu vlasů, očí, tvar obličeje, zda a kde má tetování, či zvláštní znamení. Dále, pokud žije s družkou či manželkou, zda má děti. Dále uvádí informace i o nich. Na základě všech těchto informací je uchazeči založen osobní spis a vydána vojenská knížka. Tato schůzka rovněž slouží ke stanovení termínu fyzického přezkoušení. Fyzické přezkoušení se skládá ze 4 disciplín, kterými jsou sed – lehy, kliky, skok z místa a sálový test W170. V případě úspěšného absolvování je uchazeč týž den pozván na oddělení pro výběr personálu, kde ho čeká motivační a profesní pohovor. V průběhu pohovoru je uchazeči nabídnuto služební místo, na které byl vybrán jako nejvhodnější kandidát. Následně jsou mu sděleny informace o služebním místě či zařazení do základního vojenského kurzu a jeho průběhu. Podpis zprávy o výsledku výběru se stává podkladem pro vznik služebního poměru. Zpráva o výběru obsahuje např. vojenskou hodnost, do které je uchazeč jmenován, datum nástupu služby, název vojenského útvaru a místo výkonu služby, navrhovanou dobu služebního poměru a den nástupu na základní vojenský kurz. V případě, že uchazeč neprojeví zájem o nabízenou pozici, bude zařazen do databáze neumístěných uchazečů. Zde může být umístěn maximálně po dobu 6 měsíců, po této době je s uchazečem výběr ukončen.⁴⁴

5.2 Lékařské vyšetření

Jak již bylo zmíněno výše, úspěšné zvládnutí zdravotního a psychologického vyšetření je první krok k tomu stát se vojákem z povolání. Na základě posudků doktorů a psychologů, které jsou zaznamenávány do lékařského vysvědčení jedince, je vydáno konečné stanovisko, zda je uchazeč zdravotně schopen nebo neschopen k výkonu služby vojáka z povolání. Výsledek celého vyšetření uchazeči určuje stupeň jeho zdravotní způsobilosti, dle které je vydán lékařský posudek o zdravotní klasifikaci A - D.⁴⁵ (příloha 5, obrázek č. 5)

5.3 Psychologické vyšetření

Na základě psychologického vyšetření se posuzují psychické schopnosti uchazeče. Psychologické vyšetření zahrnuje osobní dotazník, inteligenční testy a testy týkající se rozumových, postřehových a jiných speciálních schopností. Dále se zjišťuje schopnost uchazeče pracovat za ztížených podmínek pod

⁴⁴ Per os. nrap. Mgr. T. K., KVV Plzeň, dne 15. 11. 2021.

⁴⁵ Per os. nrap. Mgr. T. K., KVV Plzeň, dne 15. 11. 2021.

časovým stresem.⁴⁶ V případě úspěšného splnění testů se uzavírá vyšetření pohovorem s psychologem. Ten má o přijetí či nepřijetí uchazeče rozhodující slovo. Na závěr jsou uchazeči dle výsledku osobnostního profilu nabídnuta nejvhodnější služební místa. Pokud dojde ze strany uchazeče k nesplnění některého z testů je ihned vyřazen a dalšího psychologického vyšetření se může zúčastnit za dva roky.

5.4 Přezkoušení fyzické zdatnosti

Testování fyzické zdatnosti je poslední částí přijímacího řízení zájemce o službu v AČR. Jak je uvedeno výše, testování se skládá ze 4 částí. Sed – leh, klik – vzpor, skok daleký z místa a sálový test W_{170} . Pro sed – leh a klik – vzpor, je stanoveno, kolik minimálně opakování uchazeč musí udělat v určeném časovém úseku. Pro skok z místa je dáno taktéž minimum, které uchazeč musí přeskochit. Sálový test W_{170} se provádí za pomoci egrometru. Při 12 minutovém testu se zjišťuje výkon ve wattech na kilogram váhy při šlapání v rozmezí 65 – 70 otáček za minutu.⁴⁷ (příloha 6, obrázek č. 6)

5.5 Základní vojenský výcvik

Základní vojenský výcvik po přijetí do služebního poměru absolvuje každý voják u Velitelství výcviku Vojenské akademie ve Vyškově. Jedná se o tříměsíční výcvik, jenž představuje počáteční etapu, jak se stát vojákem a také slouží jako zkušební doba.⁴⁸ To znamená, že během kurzu může být služební poměr ukončen bez udání důvodu jak ze strany vojáka, tak i armády. Důvodem ukončení služebního poměru ze strany vojáka bývá především nezvládnutí výcviku z fyzického nebo psychického hlediska, zranění během výcviku, nebo že si daný jedinec službu v armádě rozmyslel. AČR může služební poměr s vojákem ukončit na základě namátkového prověření na přítomnost alkoholu a omamných látek. Dalším důvodem bývají sympatie s politicky či protirasově zaměřeným obsahem na sociálních sítích, které jsou během základního vojenského výcviku vojákům kontrolovány. Služební poměr některých vojáků může být ukončen z důvodu nesplnění podmínek pro získání osvědčení fyzické osoby na stupeň důvěrné nebo tajné, kterou provádí Národní bezpečnostní úřad.

---

⁴⁶ BIELCZYK, Antonín. *Řízení lidských zdrojů: distanční studijní opora*. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2005. ISBN 80-7248-304-8.

⁴⁷ AČR - Informační příručka - profesionální voják, MO-ČR-Agentura personalistiky AČR, 2018.

⁴⁸ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §5 odst. 5.

Základní vojenský kurz se rozděluje na 4 fáze, z nichž každá končí teoretickou i praktickou zkouškou, kterou musí každý voják úspěšně složit, aby mohl ve výcviku dále pokračovat. Kurz je koncipován tak, že se obtížnost a požadavky na vojáka postupně zvyšují. V průběhu kurzu se vojáci učí základnímu vojenskému vystupování, znalostem základních vojenských předpisů a řádů, vlastních práv a povinností a mnoho jiných teoretických znalostí. Samozřejmostí je praktická část, věnující se v počáteční fázi především pořadové přípravě. Zde se zpočátku trénuje příprava na slavnostní přísahu vojáků. Vojáci se postupně seznamují s chemickou, střeleckou, spojovací, topografickou, zdravotní a ženijní přípravou. Na vojáky dále čekají fyzicky i psychicky náročné přesuny s plnou polní, ostré střelby, orientování se v terénu pomocí mapy s buzolou nebo zakopávání min. Ačkoli tyto části výcviku znamenají velké fyzické i psychické vyčerpání, jsou vojáky taktéž nejvíce oblíbeny. Vrcholem celého kurzu je pro každého komplexní polní výcvik.⁴⁹

V případě úspěšného absolvování tříměsíčního základního výcviku jsou vojáci slavnostně vyřazeni a mohou nastoupit ke svým útvarům, kde jejich kariéra profesionálního vojáka opravdu začíná. Základní vojenský výcvik slouží k získání základních vědomostí a znalostí. Drtivá většina vojáků se do Vyškova ve své kariéře mnohokrát vrací a to kvůli potřebě absolvování specializovaných kurzů na jejich služební pozici, či jen potřebě získání některého z řídicích oprávnění. Výjimkou není ani situace, kdy vojáci po základním vojenském kurzu ihned nastupují znovu do Vyškova, kam jsou již vysláni přímo svým novým útvarem.

5.6 Univerzita obrany

Univerzita obrany (UNOB) je druhá varianta jak se stát vojákem z povolání. V případě úspěšného splnění přijímacích zkoušek a vyrozumění o přijetí ke studiu, společně se splněním podmínek pro službu vojáka z povolání, jsou uchazeči povoláni do služebního poměru vojáka z povolání. Před samotným nástupem ke studiu na univerzitě musí uchazeči absolvovat 2 měsíční kurz základní přípravy ve Vyškově. Po úspěšném absolvování základního vojenského kurzu jsou přeloženi k Univerzitě obrany na služební místo studující vysokou vojenskou školu (VVŠ). Společně s tím jsou jmenováni do hodnosti svobodník – čekatel. S nástupem na UNOB se také pojí závazek ke službě v armádě ČR

---

⁴⁹ Výcvikový řád žáka | Vojenská akademie ve Vyškově. Velitelství výcviku - Vojenská akademie | Centrum vojenského vzdělávání [online]. 2009 Univerzita obrany [cit. 01.03.2022] Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz/sites/default/files/field/archive/content/vycvikovy-rad-zaka.html>.

a povinnost po ukončení studia sloužit po dobu dvojnásobku doby odstudované na univerzitě. V případě vojenských pilotů se jedná o dobu trojnásobku. Nastane-li situace, kdy voják nesplní požadavky pro setrvání ve služebním poměru, které je povinen splnit, je jeho povinností uhradit veškeré náklady, které se odvíjí od délky studia a trvání služebního poměru.⁵⁰

Studenti, úspěšně dokončivší ročník, jsou jmenováni do vyšší hodnosti, a to následovně:

1. ročník studia – svobodník,
2. ročník studia – desátník,
3. ročník studia – četař,
4. ročník studia – rotný,
5. ročník studia – rotmistr,
6. ročník studia – nadrotmistr.⁵¹

Univerzita nabízí studium na třech fakultách:

Fakulta vojenského leadershipu se zaměřuje na vzdělávání, výchovu a výcvik budoucích vojenských důstojníků v oblastech managementu a řízení zdrojů, které spadají do oblasti obrany a bezpečnosti.⁵²

Fakulta vojenských technologií poskytuje vzdělávání v oblasti technicky a přírodovědně specializovaných oborech, především se zaměřením na strojírenství, elektrotechniku, stavebnictví, geografii a meteorologii.⁵³

Fakulta vojenského zdravotnictví se specializuje zejména na zajištění bezpečnosti státu v oblastech vojensko-odborné výuky urgentní medicíny, medicíny katastrof a ochrany proti biologickým, chemickým a nukleárním hrozbám.⁵⁴

UNOB studentům poskytuje možnost studovat v programu bakalářském, magisterském a doktorském. Studijní programy, ze kterých si má uchazeč

---

⁵⁰ Průběh studia a vojenské služby u vojenského prezenčního studia - Informace o studiu. Document Moved [online]. 2021 Univerzita obrany [cit. 01.03.2022]. Dostupné z: https://www.unob.cz/studium/Stranky/prubeh_voj_prez_studia.aspx

⁵¹ Průběh studia a vojenské služby u vojenského prezenčního studia - Informace o studiu. Document Moved [online]. 2021 Univerzita obrany [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: https://www.unob.cz/studium/Stranky/prubeh_voj_prez_studia.aspx.

⁵² Fakulta - Informace o fakultě. Document Moved [online]. 2021 Univerzita obrany [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://www.unob.cz/fvl/fakulta/Stranky/default.aspx>.

⁵³ Základní fakta o fakultě - Informace o fakultě. Document Moved [online]. 2021 Univerzita obrany [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: https://www.unob.cz/fvt/fakulta/Stranky/zakladni_fakta_fakulte.aspx.

⁵⁴ Zaměření fakulty - Informace o fakultě. Document Moved [online]. Copyright © 2021 Univerzita obrany [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: https://www.unob.cz/fvz/fakulta/Stranky/zamereni_fakulty.aspx.

možnost vybrat jsou vojenského, vojensko-manažerského, ekonomického, technického a zdravotnického zaměření. UNOB svým vzdělávacím systémem připravuje pro Armádu ČR profesionální vojáky v potřebných oblastech bezpečnosti a obrany státu. Samozřejmostí je příprava a výuka vojáků dle nejnovějších poznatků, vývoje a technologie ve vojenství.

V případě úspěšného dokončení magisterského studia jsou vojáci dále zařazeni na služební místo k vojenským útvarům, kam jsou jmenováni do hodnosti poručík. Pokud se jedná o studium delší než deseti semestrální magisterský program, jsou jmenováni do hodnosti nadporučík. Bakalářský program umožňuje absolventům být zařazen do hodnosti praporčík, případně poručík. Ti nejlepší studenti si mohou útvar, ke kterému nastoupí, vybírat dle nabídky a svého uvážení, logicky tak nastává situace, kdy ty nejprestižnější útvary si vybírají právě tito studenti. Nezřídka se tak stává, že studenti s horším prospěchem putují přes celou republiku, jelikož nemají již z čeho vybírat.⁵⁵

Studium na UNOB nabízí oproti jiným vysokým školám různé benefity, mezi největší bezesporu patří následující.:

Plat, který studenti získávají po celou dobu studia. Jelikož se studenti UNOB stávají vojáky z povolání, náleží jim také plat. V současnosti nástupní částka dosahuje výše 16 800Kč.

Studium - celá doba vojenského studia se studentům započítává do odpracované doby pro přiznání řádného starobního důchodu.

Jistota zaměstnání – úspěšně dokončené studium pro absolventy znamená záruku prestižního zaměstnání a možnosti dále rozvíjet svou kariéru.

Ubytování – studenti mají možnost se zdarma ubytovat na internátu v Brně a samozřejmostí je zde komfort rychlého a kvalitního připojení k internetu.

Stravování – pro studenty je zajištěno celodenní stravování, které navíc mají za výhodnou cenu.

Studium jazyků – za kladné lze považovat, v případě magisterského studia, povinnost současně s anglickým jazykem studovat ještě druhý cizí jazyk. Studenti mají možnost si vybrat z německého, francouzského nebo ruského jazyka.

Vystrojení – všichni studenti mají nárok na bezplatné vystrojení vojenským materiálem a učebními pomůckami.

---

⁵⁵ Průběh studia a vojenské služby u vojenského prezenčního studia - Informace o studiu. Document Moved [online]. 2021 Univerzita obrany [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: https://www.unob.cz/studium/Stranky/prubeh_voj_prez_studia.aspx.

Sport – studenti UNOB musí být ve výborné fyzické kondici, z tohoto důvodu jsou pro všechny k dispozici posilovny, kurty a bazén.

Dalším benefitem získaným během studia je disciplína. Jelikož jsou studenti vojáky z povolání, musejí se podřídit vojenskému režimu a disciplíně.⁵⁶

5.7 Aktivní záloha

Nezanedbatelnou a potřebnou součástí AČR, je služba vojáka v záloze. Službě vojáka v záloze se věnuje zákon č. 45/2016 Sb., zákon o službě vojáků v záloze. Zákon upravuje především právní postavení vojáka v záloze, průběh vojenské činné služby, na kterou byl voják v záloze povolán, jeho nároky související s výkonem vojenské činné služby, podmínky pro zařazení a vyřazení z aktivní zálohy a podmínky finanční podpory zaměstnavatele vojáka v záloze zařazeného do aktivních záloh.⁵⁷

Aktivní záloha, v případě potřeby, může státu posloužit k doplnění ozbrojených sil nebo může ze svých řad poskytnout specialisty, které by díky jejich znalostem armáda mohla využít.⁵⁸ Co se týče působení aktivních záloh, operují především na území ČR. Zde zajišťují např. pomoc při živelných katastrofách, odstraňování následků katastrof či ochraňují vodní nádrže.⁵⁹

Armáda ČR do aktivních záloh nabírá ty, kteří se z jakéhokoli důvodu nechtějí stát profesionálním vojákem, ale cítí jako svoji vlasteneckou povinnost být v případě potřeby nápomocni. Nezřídka se jedná o touhu zažít dobrodružství a netradiční věci, jako je jízda v tanku, střelba z houfnice, minometu apod. Jde tedy o věci, ke kterým se člověk může dostat jen v armádě. V současné době rekruční střediska omezují nábor zájemců do AČR, kam se snaží nabírat především specialisty. Těm, kteří mají zájem o základní pozice, se nabízí právě služba u aktivních záloh. V roce 2010 byl počet záložníků 1 098 a na začátku roku 2020 byl počet vojáků už 3 242. Současná strategie nábory, především do řad aktivních záloh, předpokládá, že v roce 2025 již bude 5 873 aktivních záložníků

---

⁵⁶ Výhody studia na UO - Informace o studiu. Document Moved [online]. 2021 Univerzita obrany [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: https://www.unob.cz/studium/Stranky/vyhody_studia_na_uo.aspx.

⁵⁷ Zákon č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze.

⁵⁸ Aktivní záloha ozbrojených sil ČR | Ministerstvo obrany. *Ministerstvo obrany a Armáda České republiky* [online]. 2005 [cit. 05.03.2022]. Dostupné z: <https://www.army.cz/scripts/detail.php?id=5138>.

⁵⁹ Vojenské rozhledy - Aktivní záloha České republiky – současnost a perspektivy. *Vojenské rozhledy Aktuality* [online]. 1991 [cit. 11.12.202]. Dostupné z: <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/vystavba-ozbrojenych-sil/aktivni-zaloha-ceske-republiky-soucasnost-a-perspektivy>.

a v roce 2030 by armáda ráda dosáhla počtu okolo 10 000 vojáků. Armáda tedy zatím nábor do aktivních záloh poměrně úspěšně zvládá.⁶⁰

Pokud se voják aktivních záloh rozhodne v budoucnu pro přechod k profesionální armádě, je pro něj vstup jednodušší, protože má základní výcvik splněný již ze služby u AZ.

AČR nemá zdaleka takový rozpočet jako jiné armády světa, proto i přes zvýšený zájem o vstup do armády je nucena nabírat nové vojáky především do aktivních záloh. Nábor mezi profesionály armáda omezila především na specialisty, mezi které patří např. doktoři nebo či specialisté v oblasti IT.⁶¹ V roce 2021 k armádě nastoupilo 1 228 nových vojáků, což je nejméně od roku 2013.⁶² Na počtu nastupujících vojáků k AZ a AČR tak můžeme zjevně vidět, že význam a důležitost AZ v posledních letech nabírá rostoucí tendence.

5.8 Agentura personalistiky AČR

Agentura personalistiky je odpovědna nejen za nábor nových vojáků, prodlužování závazků či řízení jejich kariér, ale také jí přísluší další oblasti, ve kterých se angažuje. Především v utváření zdravého životního stylu, primární prevence rizikového chování personálu resortu Ministerstva obrany a personální podpory aliančních sil na území ČR v rámci plnění úkolů podpory hostitelskou zemí.

Struktura agentury personalistiky se člení na následující oddělení:

- ředitelství,
- oddělení správních činností,
- ekonomické oddělení,
- odbor řízení kariér a vzdělávání,
- odbor personálního zabezpečení,
- odbor personálních informací,
- odbor doplňování personálu,
- oddělení humanitní služby,

---

⁶⁰ 15 nových jednotek aktivní zálohy, 10 tisíc záložáků v roce 2030 | CZDEFENCE - czech army and defence magazine. CZDEFENCE - czech army and defence magazine [online]. 2020 CZDEFENCE.cz [cit. 12.12.2021]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/15-novych-jednotek-aktivni-zalohy-10-tisic-zalozaku-v-roce-2030>.

⁶¹ Per os. Nprap. Mgr. T. K., dne 15. 11. 2021, KVV Plzeň.

⁶² Náboru se daří. Armáda hlásí rekordní čísla | CZDEFENCE - czech army and defence magazine. CZDEFENCE - czech army and defence magazine [online]. 2021 CZDEFENCE.cz [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/naboru-se-dari-armada-hlasi-rekordni-cisla>.

- oddělení expertních služeb pro oblast lidských zdrojů,
- oddělení vnitřního řízení.⁶³

5.9 Doba trvání služebního poměru

Do služebního poměru se voják povolává na dobu určitou v trvání 2 až 20 let, není-li dále stanoveno jinak. Doba trvání služebního poměru může služební orgán na základě písemného souhlasu vojáka prodloužit. Při stanovení doby trvání služebního poměru se přihlíží k době přípravy pro výkon služby studiem na vojenských nebo jiných středních a vysokých školách, včetně studia v zahraničí.⁶⁴

5.10 Povinnosti vojáka

Se vznikem služebního poměru, tedy nástupem na základní vojenský výcvik či na vojenskou akademii, vojákům vznikají následující povinnosti.

a) Příprava k obraně vlasti a plnění úkolů ozbrojených sil, především odbornou přípravou a zvyšováním tělesné kondice.

b) Svědomité a řádné konání služby podle svých sil, znalostí a schopností, a plnění rozkazů nadřízených.

c) Zachování mlčenlivosti o utajovaných skutečnostech před osobami k tomuto nepovolanými.

d) Seznámení se s vojenskými předpisy týkající se výkonu vojenské činné služby.

e) Ctít pravidla vojenské zdvořilosti a být čistě a pečlivě ustrojen.

f) Dodržování zásad válečného mezinárodního a humanitárního práva.

g) Dodržování zásad bezpečnosti, ochrany zdraví a požární ochrany.

h) Ochrana životního prostředí.

i) Hlášení a písemné doložení svému nadřízenému důležitých osobní a zdravotních změn, dále doložit závady a nedostatky stěžující výkon služby.

j) Péče o svěřenou výstroj, výzbroj a techniku a udržovat ji v provozuschopném stavu.

k) Nepožívat alkoholické nápoje a jiné návykové látky v kasárnách a ve vymezených vojenských objektech, v době zaměstnání i mimo tyto objekty, a nenastupovat pod jejich vlivem do zaměstnání.⁶⁵

⁶³ Odbor doplňování personálu | Armáda ČR. Armáda ČR [online]. 2021 [cit. 6.10.2021]. Dostupné z: <https://acr.army.cz/scripts/detail.php?id=226711>.

⁶⁴ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §5 odst. 4.

⁶⁵ Základní řád ozbrojených sil České republiky - hlava I odst. 35 a – k.

Pokud nastane situace, kdy vydaný rozkaz nadřízeného je dle vojáka v rozporu s právním řádem, je povinen na to svého nadřízeného upozornit. Trvá-li nadřízený na splnění rozkazu, voják musí rozkaz splnit. V případě, že by voják při plnění rozkazu spáchal trestný čin, je povinen plnění rozkazu odepřít a neprodleně takovou skutečnost nahlásit vyššímu nadřízenému.⁶⁶

5.11 Vojenská přísaha

Povinností každého vojáka je složit vojenskou přísahu. Tu voják skládá v místě dislokace vojenského útvaru, ústavu, školy, zařízení nebo na jiných významných místech, kde jsou přítomni představitelé orgánů státní správy, samosprávy a rodinní příslušníci. Vojenská přísaha se skládá v základní nebo náhradní službě (voják v záloze) po absolvování základního výcviku a zvládnutí povinností vojína, pochopení významu vojenské přísahy, bojové zástavy, vojenské kázně, nejpozději však jeden a půl měsíce po nástupu do základní nebo náhradní služby.⁶⁷

V drtivé většině skládají vojáci přísahu v druhé polovině základního vojenského výcviku na Vyškovském náměstí, případně na Hradčanském náměstí v Praze. Tomuto slavnostnímu ceremoniálu předchází několik dní soustavných nácviků a ladění detailů ze strany instruktorů i vojáků.

Text vojenské přísahy se v historii několikrát měnil, její současná platná podoba zní následovně:

„Já, voják, vědom si svých občanských a vlasteneckých povinností, slavnostně prohlašuji, že budu věrný České republice.

Budu vojákem statečným a ukázněným, budu plnit úkoly ozbrojených sil a budu dodržovat právní a vojenské předpisy.

Svědomitě se budu učit ovládat vojenskou techniku a zbraně, připravovat se k obraně České republiky a budu ji bránit proti vnějšímu napadení.

Pro obranu vlasti jsem připraven nasadit i svůj život.

Tak přísahám!”⁶⁸

Vojenská přísaha vychází ze zásad, které by měl každý voják mít a ctít. Těmito zásadami jsou obětavost, odpovědnost, odvaha, čest a věrnost.

⁶⁶ Armáda České Republiky - Základní povinnosti vojáků a nadřízených. [online]. 2008 [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://armadaceskerepubliky.cz/zakladni-povinnosti-vojaku-a-nadrizenych/>.

⁶⁷ Základní řád ozbrojených sil České republiky - hlava I odst. 5.

⁶⁸ Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky §3.

Odpovědnost „*uvědomuj si své povinnosti, projevu iniciativu a tvořivý přístup ke službě.*“

Obětavost „*dej všechno, dej víc, než dostáváš, uvědom si, že úspěch celku stojí výš než úspěch tvůj.*“

Odvaha „*neboj se rozhodnout a přijímat nové výzvy, měj sílu překonat složité, nebezpečné a riskantní situace.*“

Věrnost „*bud' oddaný své zemi a její armádě a loajální ke svým nadřízeným, respektuj své spolupracovníky a podřízené.*“

Čest „*bud' přímý a zásadový, jednej vždy v souladu se svým svědomím, tvé poslání tě zavazuje.*“⁶⁹

6 PRŮBĚH SLUŽEBNÍHO POMĚRU

Voják, který úspěšně dokončil základní vojenský kurz, se následně hlásí u svého nového útvaru, který mu byl přidělen při podepsání rozhodnutí o povolání do služebního poměru. Zpravidla se hlásí na bráně útvaru společně s dalšími nováčky, případně vojáky, kteří byli převeleni z jiného útvaru. Zde si je vyzvedne jejich nadřízený a následuje hlášení u velitele útvaru. Poté vojáci obdrží dočasné vstupní karty potřebné pro vstup do kasáren. Dále následuje „úvodní kolečko“, ve kterém vojáci zjistí, kde se nachází ošetrovna, ekonomické oddělení, právní oddělení, jídelna atd. Poté se připojí ke své jednotce, kde jsou podrobněji seznámeni s chodem celého útvaru a především s náplní práce na svých pozicích. Pokud se jedná o základní pozice, jsou vojáci zařazeni k družstvu, do kterého patří. Pokud nastupují na důstojnické pozice, jsou seznámeni s četou, které budou velet. V závislosti na tom, ke kterému útvaru vojáci nastupují, se jich více, či méně týkají další kurzy. Většina útvarů pro nováčky organizuje tzv. DIV – doškolovací intenzivní výcvik. Ten slouží nejen k prohloubení základních vševojskových znalostí a zautomatizování návyků ze základního výcviku, ale i zlepšení týmové práce, či zvýšení psychické odolnosti.⁷⁰ Nelze opomenout ani pravděpodobnost rychlejšího zapadnutí do kolektivu.

⁶⁹ AČR - Informační příručka - profesionální voják, MO-ČR-Agentura personalistiky AČR, 2018.

⁷⁰ Doškolovací intenzivní výcvik 42. mpr AČR: Rozhovor s vrchním praporčíkem praporu CZDEFENCE czech army and defence magazine [online]. 2020 CZDEFENCE.cz [cit. 23.2.2022]. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz/clanek/doskolovaci-intenzivni-vycvik-42-mpr-acr-rozhovor-s-vrchnim-praporcikem-praporu>.

Každé systematizované místo obnáší jasně stanovené předpoklady a nároky, které musí vojáci splňovat. Může se jednat o odborné kurzy, jazykové znalosti nebo vzdělání. Některá mají rovněž stanovené fyzické předpoklady, např. strážným hradní strážce se může stát pouze voják vysoký mezi 178 – 188 cm, s body mass indexem maximálně 25 a bez vousů.⁷¹ Zatímco u výsadkářů je vyžadována hmotnost vojáka mezi 60 – 90 kg. Problém se svoji výškou může mít i voják měřící 2 metry, který se těžko bude soukat do obrněných vozidel typu BVP.

6.1 Kariérní řád

Kariérní řád je tvořen souborem dokumentů a novelizovaných právních norem upravující pravidla pro průběh kariér v rámci služebního poměru, pro výběr zájemců o přijetí do služebního poměru, pravidla přípravy na výkon služby, jmenování do vojenské hodnosti, zařazování na systemizovaná místa, zvyšování kvalifikace a podmínky pro ukončení služebního poměru. Bílá kniha o obraně, vydána v roce 2011, zmiňuje nutnost nového kariérního řádu, díky kterému by došlo k zastavení či zpomalení stárnutí ozbrojených sil a zvýšení jejich atraktivity a konkurenceschopnosti na trhu práce.⁷² Nového kariérního řádu se armáda dočkala v roce 2014, tehdy vyšla v platnost novela zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, která se týkala právě kariérního řádu. Právní normy mají zamezit co největšímu počtu subjektivních vlivů působících na vojákovu kariéru a kariérní růst. Mezi nejhlavnější subjektivní vlivy lze zařadit především preference, známosti a sympatie velitelů úvarů, jež o povyšování a změnách služebního zařazení vojáka rozhodují. Místo toho o vojákovi má rozhodovat komise na základě osobního spisu vojáka. Komise se tedy bude rozhodovat na základě předpokladů jedince, ať už podle jazykových znalostí, odborných kurzů, vojenského vystupování, či fyzické a psychické odolnosti. Kariérní řád má tak každého motivovat k neustálému vzdělávání se a to jak odborně, tak i jazykově pod vidinou kariérního postupu.⁷³ Jako problém u některých vojáků se však může jevit absence např. nedostatečného vzdělání nebo případy, že někteří z nich jsou na svém stávajícím služebním zařazení spokojeni a nechťejí ho měnit.

⁷¹ Nábor k Hradní strážce | hrad.army.cz. hrad.army.cz [online]. 2021 [cit. 20.03.2022]. Dostupné z: <https://hrad.army.cz/nabor-k-hradni-strazi>.

⁷² Bílá kniha o obraně. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - odbor komunikace a propagace, 2011. ISBN 978-80-7278-564-3.

⁷³ Vojenské rozhledy - Úvahy nad kariérním řádem. *Vojenské rozhledy - Aktuality* [online]. 2014 [cit. 05.11.2021]. Dostupné. <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie/uvahy-nad-kariernim-radem>.

Nejdůležitější a nejsložitější změnou, které karierní řád obsahuje je bezesporu nastavení nového jednotného odměňování vojáků. V praxi to znamená, že každá funkce je svázána s danou hodností, od které se odvíjí plat. Tato reorganizace byla citlivým zásahem, kdy byla potřeba jednotlivá služební místa sjednotit a zajistit tak stejný plat pro všechny vojáky ve stejné hodnosti. Nejsložitější bylo pak přiřadit k jednotlivým funkcím jejich hodnost tak, aby nebyla nadhodnocena nebo podhodnocena. Tato reorganizace se samozřejmě setkala s kritikou především dlouholetých vojáků, kteří nesouhlasili s tím, aby nově nastupující voják pobíral stejný plat na pozici jako voják, který slouží již několik let. Z druhého pohledu však lze namítnout, že voják, který na určité pozici slouží již několik let, měl tu možnost ke kariérenímu posunu o hodnosti výše. Objektivně vzato, nikdy nebude žádný systém bez chyb a nezavdělčí se všem. Mezi další pojmy, které se ke kariérenímu řádu vztahují, jsou

- doba rozhodná,
- jmenování do vyšší hodnosti,
- popis systemizovaných míst.⁷⁴

Rozhodná doba je jeden z nejdůležitějších pojmů, vztahujících se ke kariérenímu řádu. Jedná se o dobu, po kterou může voják vykonávat službu na daném služebním zařazení. Rozhodná doba se liší podle typu zastávané funkce a služebního zařazení, které voják zastává. Nejkratší doba činí 2 roky a nejdelší 15 let. Jedná se tedy o maximální dobu, po kterou může být voják na dané funkci zařazen. Tato doba může být vojákovi na stejné služební místo 1x prodloužena. Délka doby rozhodné na daných služebních zařazení stanovuje vyhláška č. 153/2015 Sb., Vyhláška o stanovení typových služebních zařazení s rozhodnou dobou v § 1. Vyhláška bere v úvahu, o jaká služební místa se jedná a jaká je potřeba na daném služebním místě „držet“ stejného vojáka. Např. služební místa specialistů, jakými jsou pilot, lékař, právník, člen posádkové hudby, mají dobu rozhodnou 7 let, aby tato místa byla odborníkem obsazena co možná nejdéle. Na rozdíl od velitelských míst, která mají dobu rozhodnou 4 roky, a to i z důvodu toho, že voják na velitelských hodnostech s osobnostními předpoklady by měl

---

⁷⁴ Vojenské rozhledy - Úvahy nad kariérením řádem. *Vojenské rozhledy - Aktuality* [online]. 2014 [cit. 05.11.2021]. Dostupné z: <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie/uvahy-nad-kariernim-radem>.

během kariéry vystřídat větší počet funkcí a tím získávat potřebné zkušenosti pro velitelské pozice.⁷⁵

Délka doby rozhodné:

- a) základní nebo velitelská služební zařazení - 4 roky,
- b) štábní služební zařazení - 5 let,
- c) služební zařazení specialistů - 7 let.⁷⁶

V případě doby výkonu služby v hodnosti se jedná o dobu, po kterou musí voják na dané hodnosti minimálně odsloužit, aby mohl být povýšen.

- a) svobodník, desátník a četař 2 roky,
- b) rotný, rotmistr, nadrotmistr a poručík 2 roky,
- c) praporčík, nadporučík, kapitán, major a podplukovník 3 roky,
- d) nadpraporčík 4 roky.⁷⁷

Dobu výkonu služby upravuje zákon o vojácích v § 8.

Jmenování do vyšší hodnosti jasně vymezuje zákon 221/1999 Sb., zákon o vojácích „*Voják může být do vyšší hodnosti stanovené pro služební místo jmenován nejdříve dnem zařazení na služební místo, pokud pro ni splnil kvalifikační předpoklady, byl pro ni hodnocen jako způsobilý a v dosažené hodnosti setrval alespoň nejkratší stanovenou dobu.*“⁷⁸ Splněním kvalifikačních předpokladů se rozumí úspěšné ukončení kariérního kurzu a zkoušky NATO STANAG 6001 z anglického jazyka.

Kariérní kurzy

Pro každý hodností sbor, vyjma hodnostního sboru mužstvo, platí, že každý voják musí mít splněn kariérní kurz pro daný sbor, ve kterém se právě nachází. Kariérní kurzy jsou rozděleny do skupin podle jednotlivých hodnostních sborů.

---

⁷⁵ Vojenské rozhledy - Úvahy nad kariérním řádem. *Vojenské rozhledy - Aktuality* [online]. 2014 [cit. 05.11.2021]. Dostupné z: <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie/uvahy-nad-kariernim-radem>.

⁷⁶ Vyhláška č. 153/2015 Sb., Vyhláška o stanovení typových služebních zařazení s rozhodnou dobou §1 odst. 2.

⁷⁷ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §8 odst. 1 a – d.

⁷⁸ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §7a.

Poddůstojnický kurz: desátník, četař, rotný,

Praporčický kurz:

- Kurz praporčický - rotmistr, nadrotmistr, praporčík,
- Kurz vyšších praporčíků - nadpraporčík,

Důstojnický kurz:

- Kurz základní důstojnický - poručík, nadporučík,
- Kurz nižších důstojníků – kapitán,

Kurz vyšších důstojníků - major, podplukovník, plukovník,

Generálský kurz:

- Kurz generálního štábu - plukovník, brigádní generál,
- Kurz pro generály - generálmajor, generálporučík, armádní generál.⁷⁹

Jazyková zkouška NATO STANAG 6001

NATO STANAG 6001 je dohodou členských států NATO, která slouží k účelům jazykového vzdělávání a měření úrovně jazykové způsobilosti. Má sloužit jako nástroj standardizace úrovně ve všech členských zemích tak, aby byla zajištěna schopnost vzájemné spolupráce a vzájemná součinnost, tzv. interoperabilita. Zkouška NATO STANAG 6001 měří úrovně jazykové způsobilosti uchazeče v anglickém jazyce. Testy se skládají ze 4 dovedností, kterými jsou ústní projev, poslech, psaný projev a čtení. Na tomto základě je uchazeč vyhodnocen, zda zkoušku pro danou obtížnost složil či nikoli. Pro AČR se rozlišují úrovně dosažené znalosti mezi stupni 0 – 3.⁸⁰

Pro potřeby AČR se vyžaduje primárně složení zkoušek STANAG z anglického jazyka, především kvůli členství v NATO. Vojáci mají možnost složit zkoušky i z jiných jazyků např. z německého, ruského, či francouzského.

6.2 Bezpečnostní prověrka

Pro některá služební místa u armády je podmínka získání osvědčení fyzické osoby pro stupeň důvěrné, tajné nebo přísně tajné, které vydává na žádost vojáka Národní bezpečnostní úřad (NBÚ) a slouží k možnosti seznamování se s utajovanými informacemi daného stupně. Zákon č. 412/2005 Sb. zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti popisuje

⁷⁹ *Vojenské rozhledy 2/2014, Příprava personálu rezortu obrany v kariérových kurzech*, 2014, Praha, Ministerstvo obrany, roč. 2014, č. 2. ISSN 1210-3292.

⁸⁰ *Testování jazyků - Centrum jazykového vzdělávání*. Document Moved [online]. 2021 Univerzita obrany [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://www.unob.cz/cjv/Stranky/testovani.aspx>.

v § 2 odst. A co je to utajovaná informace⁸¹ a v § 4 odst. A – D rozděluje stupně utajení, které je možné získat.⁸²

6.2.1 Utajovaná informace

Utajovanou informací se rozumí informace v jakékoliv podobě zaznamenaná na jakémkoliv nosiči, označená v souladu se zákonem 412/2005 Sb., jejíž vyobrazení nebo zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací.⁸³

Stupně utajení:

a) Přísně tajné, jestliže její vyobrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit mimořádně vážnou újmu zájmům České republiky,

b) Tajné, jestliže její vyobrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit vážnou újmu zájmům České republiky,

c) Důvěrné, jestliže její vyobrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může způsobit prostou újmu zájmům České republiky,

d) Vyhrazené, jestliže její vyobrazení neoprávněné osobě nebo zneužití může být nevýhodné pro zájmy České republiky.⁸⁴

6.2.2 Podmínky pro vydání osvědčení fyzické osoby

Mezi podmínky potřebné pro vydání osvědčení fyzické osoby, které musí žadatel splňovat, patří svéprávnost, bezúhonnost, plnoletost, osobnostní a bezpečnostní spolehlivost. Musí být občanem ČR nebo příslušníkem státu EU či organizace OSN. Tyto podmínky musí osoba splňovat po celou dobu platnosti osvědčení.⁸⁵

Délka a hloubka bezpečnostní prověrky se liší od stupně jejího utajení. Předpokládaná doba pro vydání osvědčení o bezpečnostní způsobilosti je od 3 měsíců pro stupeň důvěrné, až po 12 měsíců pro stupeň přísně tajné. Ve skutečnosti se však NBÚ daří osvědčení fyzické osoby ukončovat v dřívějších termínech. Doba platnosti osvědčení fyzické osoby se liší podle stupně utajení.

---

⁸¹ Zákon č. 412/2005 Sb. Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti §2 odst. a.

⁸² Zákon č. 412/2005 Sb. Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti §4 odst. a – d.

⁸³ Zákon č. 412/2005 Sb. Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti §2 odst. a.

⁸⁴ Zákon č. 412/2005 Sb. Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti §4 odst. a – d.

⁸⁵ Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti §12 odst. 1.

Pro stupeň důvěrné je doba platnosti 9 let, tajné 7 let a přísně tajné 5 let od data vydání.⁸⁶ Pokud fyzická osoba potřebuje mít přístup k utajovaným informacím i po skončení platnosti osvědčení, musí zažádat před jejím vypršením o vydání nového osvědčení fyzické osoby. Stupeň důvěrné 3 měsíce, tajné 7 měsíců a přísně tajné 9 měsíců.⁸⁷

NBÚ dále může držiteli osvědčení fyzické osoby vystavit osvědčení fyzické osoby pro cizí moc (certifikát NATO). Toto osvědčení se vydává pouze na základě písemně odůvodněné žádosti osoby, která má mít přístup k utajovaným informacím cizí moci.⁸⁸

6.2.3 Odebrání osvědčení fyzické osoby

Fyzické osobě může být žádost o vydání osvědčení fyzické osoby zamítnuta, případně kdykoli odebrána pokud je osoba bezpečnostně nespolehlivá a je u ní shledáno bezpečnostní riziko. Tím se rozumí především:

- a) *závažná nebo opakovaná činnost proti zájmům České republiky,*
- b) *činnost, spočívající v potlačování základních práv a svobod, anebo podpora takové činnosti,*
- c) *skutečnost, že jsou majetkové poměry zjevně nepřiměřené řádně přiznaným příjmům fyzické osoby.*

Mezi další rizika patří:

- a) *zařazení do složky bývalé Státní bezpečnosti s rozvědným nebo kontrarozvědným zaměřením, zpravodajské správy Generálního štábu Československé lidové armády nebo odboru vnitřní ochrany Sboru nápravné výchovy anebo prokazatelnou spolupráci s bývalou Státní bezpečností nebo zpravodajskou správou Generálního štábu Československé lidové armády nebo odborem vnitřní ochrany Sboru nápravné výchovy,*
- b) *užívání jiné identity,*
- c) *úmyslné porušení právních předpisů, na jehož základě může nastat újma zájmu České republiky,*
- d) *chování, které má vliv na důvěryhodnost nebo ovlivnitelnost osoby a může ovlivnit její schopnost utajovat informace,*

---

⁸⁶ Národní bezpečnostní úřad, Informace NBÚ k délce bezpečnostních prověrek, [online]. 2011 [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://www.nbu.cz/cs/aktualne/prohlaseni-a-tiskove-zpravy/796-594-informace-nbu-kdelce-bezpecnostnich-proverek/>.

⁸⁷ Zákon č. 412/2005 Sb. Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti §94 odst. 4.

⁸⁸ Národní bezpečnostní úřad, Práva a povinnosti fyzické osoby. Úvodní stránka [online]. 2022 [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://www.nbu.cz/cs/ochrana-utajovanych-informaci/personalni-bezpecnost-oznameni-pro-v-osvedceni-d-t-pt-certifikaty/1048-prava-a-povinnosti-fyzicke-osoby/>.

e) styky s osobou, která vyvíjí nebo vyvíjela činnost proti zájmu České republiky,

f) pravomocné odsouzení pro trestný čin,

g) uvedení nepravdivé informace nebo zamlčení informace rozhodné pro objektivní zjištění skutečného stavu věci v řízení podle části čtvrté nebo nenahlášení změny údajů uvedených v příloze k této žádosti o vydání osvědčení fyzické osoby (§ 94) nebo v jiném materiálu poskytnutém Úřadu v příloze k této žádosti,

h) porušení povinnosti při ochraně utajovaných informací,

i) opakované neposkytnutí nezbytné součinnosti při bezpečnostním řízení zahájeném podle § 101 odst. 1, nebo

j) podmíněné zastavení trestního stíhání pro úmyslný trestný čin nebo podmíněné odložení podání návrhu na potrestání pro úmyslný trestný čin, u nichž stanovená zkušební doba dosud neuplynula, anebo schválení narovnání pro úmyslný trestný čin.⁸⁹

6.3 Finanční ohodnocení

Tak jako pro každého člověka i pro vojáka je jedním z důležitých motivů finanční ohodnocení. Po letech, kdy platy vojáků a státních zaměstnanců stagnovali, začal opět jejich růst a tím rozhodně došlo k většímu zájmu o službu v armádě. Plat vojáka se neskládá jen z hrubého platu, ten je pouze jednou z jeho částí. Mezi základní položky, které ovlivňují výši platu, dále patří stabilizační příspěvek, příspěvek na bydlení, zvláštní příplatek, náhrady při dojíždění a výkonnostní příplatek. Mezi další položky, které mohou být vojákům přiznány, patří např. plat velícího vojáka, příplatek za službu v zahraničí, příplatek za služební pohotovost nebo odměna.⁹⁰

6.4 Plat vojáka

Plat vojáka AČR se skládá ze zdanitelných a nezdanitelných položek. Mezi zdanitelné položky patří platový/služební tarif a zvláštní příplatek, ze kterých se vypočítává hrubá mzda. Nezdanitelnými položkami jsou stabilizační příspěvek, náhrada neboli odlučné (dojíždění z místa bydliště do místa výkonu zaměstnání), příspěvek na bydlení či příspěvek na člena rodiny (maximálně

⁸⁹ Zákon č. 412/2005 Sb. Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti §14 odst. 2 a 3.

⁹⁰ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §67.

3 členu). Zdaněním hrubé mzdy a připočítáním nezdanitelných položek vychází čistý příjem vojáka.

6.4.1 Stabilizační příspěvek

Stabilizační příspěvek je příspěvek, který slouží ke zvýšení platu vojáků a armáda se díky němu snaží udržet vojáky před odchodem. Příspěvek náleží každému vojákovi, avšak jeho výše se liší. Minimální částka příspěvku činí 7 000 Kč, maximální výše je stanovena na 21 000 Kč. Výše příspěvku se odvíjí od služebního zařazení a útvaru, na kterém voják slouží.⁹¹

6.4.2 Služební příspěvek na bydlení

Služební příspěvek na bydlení činí 3 000 Kč měsíčně a může být zvýšen o 300 Kč za každého dalšího člena domácnosti, maximálně však o částku 1 200 Kč měsíčně. V případě, že jeden byt užívá vícero vojáků z povolání, tato částka příspěvku se rozděluje rovným dílem.⁹²

6.4.3 Zvláštní příplatek

Jedná se o příplatek, jež náleží jen vojákům, kteří vykonávají službu v podmínkách se zvýšenou psychickou zátěží, případně vojákům, u kterých se předpokládá riziko ohrožení života či zdraví. Příspěvky jsou rozděleny do 4 kategorií a jejich výše je stanovena od 600 Kč do 8 000 Kč měsíčně podle zařazení vojáka.⁹³

V 1. kategorii náleží vojákům příplatek v rozmezí 600 Kč – 2 000 Kč a to těm, kteří vykonávají: práce trvale vykonávané v podzemí; skladování; ošetřování a revize munice v muniční základně; fotogrammetrické vyhodnocování a překreslování map; práce vojenského obsluhujícího personálu podle právního předpisu upravujícího kategorie vojenského leteckého personálu, soustavné střežení objektů zvláštní důležitosti v působnosti Hradní stráže.

Ve 2. kategorii příspěvek činí 1 000 Kč - 4 000 Kč. Do této kategorie patří odborné hašení požárů a další hasičské práce prováděné profesionálními hasiči; nezbytná příprava letadla k letu nebo kontrola přípravy letadla k letu prováděná v blízkosti rotujících částí letadla, v prostorech vstupních kanálů, výstupních plynů nebo vrtulového proudu, činnosti související s provozem radiolokační

⁹¹ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

⁹² Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §61a odst. 1.

⁹³ Novela zákona o vojácích z povolání přináší pro všechny stejná pravidla | Ministerstvo obrany. Ministerstvo obrany [online]. 2022 [cit. 2.1.2022]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/informacni-servis/zpravodajstvi/novela-zakona-o-vojacich-z-povolani-prinasi-pro-vsechny-stejna-pravidla--112436/>.

techniky k zabezpečení přehledu o vzdušné situaci a identifikaci cílů a údržba a technická kontrola radiolokační techniky; výkon služby ve výškách; výkon služby při ošetřování; revidování a kontrole leteckých pozemních radiolokačních, radionavigačních, radiokomunikačních nebo meteorologických zařízení zabezpečujících letecké služby; identifikování vzdušných cílů; řízení činnosti při tvorbě rozpoznávaného obrazu o vzdušné situaci; koordinace činnosti se vzdušnými prostředky včasné výstrahy a velení prostředkům protivzdušné obrany státu s přímou odpovědností za splnění bojového úkolu při vojenském i nevojenském vzdušném ohrožení státu; potápění se s použitím potápěčského dýchacího přístroje s dodávkou stlačeného vzduchu nebo směsí plynů, kyslíkového přístroje nebo přístroje s regenerací vzduchu; vedení speciální tělesné přípravy; odborná záchranářská činnost prováděná vojenskými záchranáři nebo vojenskými hasiči; provádění radiačního, chemického a bakteriologického průzkumu prostorů kontaminovaných ostrými látkami; dekontaminace osob, techniky a prostorů zasažených těmito látkami; činnosti s vysoce výbušnými látkami při realizaci radiosondážního průzkumu atmosféry.

3. kategorie příspěvku je ohodnocena měsíční částkou 2 000 Kč – 6 000 Kč. Na příspěvek z této kategorie mají nárok vojáci, kteří vykonávají některou z následujících specializací: řízení letového provozu; slaňování z vrtulníku a seskoky z letadla s padákem; zneškodňování a ničení nalezených nebo nevybuchlých výbušnin a munice; řízení a provádění trhacích prací; řízení a provádění pyrotechnického průzkumu, minování, průzkum zaminovaného terénu a odmilování; prohledávání a čištění objektů a prostorů s obsahem nevybuchlé munice; zneškodňování a likvidace nástražných výbušných systémů a likvidace muničních elementů na místech výbuchů; činnosti vojenského policisty, s výjimkou činnosti vojenského policisty zabezpečujícího ochranu ministra obrany, činnosti při shromažďování a zpracovávání zpravodajských informací, které jsou předmětem utajení a které se týkají zabezpečení obranyschopnosti státu a zajišťování bezpečnosti jednotek Armády České republiky; činnost předsunutého leteckého návodčího; soustavné poskytování zdravotní péče na operačních sálech, anesteziologicko-resuscitačních odděleních a odděleních urgentního příjmu, jednotkách intenzivní péče nebo na onkologických odděleních nebo poskytování neodkladné zdravotní péče členy výjezdových skupin zdravotnické záchranné služby.

Vojákům ve 4. kategorii přísluší měsíční příplatek v hodnotě od 2 000 Kč do 8 000 Kč. Mezi činnosti patřící do této kategorie se řadí činnost výkonného vojenského letce; činnost příslušníka Vojenského zpravodajství při plnění úkolů Vojenského zpravodajství podle zákona o Vojenském zpravodajství; činnost příslušníka speciálních sil při plnění úkolů speciálních sil v souladu s usnesením vlády o použití speciálních sil a vedení speciálních operací; činnost vojenského policisty zabezpečující ochranu ministra obrany.⁹⁴

6.4.4 Výkonnostní příplatek

Výkonnostní příspěvek můžeme jako jediný považovat za motivační položku platu vojáka. Výkonnostní příspěvek se řídí Vyhláškou č. 189/2015 Sb., o postupu při služebním hodnocení vojáků a jeho hlediscích. Nárok na výkonnostní příspěvek vzniká vojákovi na základě služebního hodnocení. Služební hodnocení vypracovává na konci každého roku přímý nadřízený voják. Voják se hodnotí především na základě plnění zadaných úkolů, plnění svých povinností, splnění výročního přezkoušení z tělesné výchovy, účasti na výcvicích atd. Hodnocení se vypracovává písemnou formou a každý voják je s jeho hodnocením osobně seznámen. Bodové ohodnocení se pohybuje v rozmezí 0 až 100 bodů. Dle počtu získaných bodů se voják řadí do jedné z 5 skupin, jež jsou rozděleny následovně. 86 – 100 bodů se voják hodnotí výtečně. 64 – 85 bodů - velmi dobře. 46 – 63 bodů – dobře. 30 – 45 bodů - vyhovující. 0 – 29 bodů – nevyhovující, v tomto případě se voják stává nezpůsobilým pro další výkon služby.⁹⁵

V případě hodnocení známkou výtečně se výše příspěvku rovná 2 % ze služebního tarifu vojáka v hodnosti svobodník – nadpraporčík a 1,5% pro vojáka v hodnosti poručík – podplukovník. Hodnocení velmi dobře znamená příspěvek v hodnotě 1 % pro svobodníka - nadpraporčíka a 0,75 % pro poručíka – podplukovníka.⁹⁶

Výše příspěvku může dosahovat až 20 % u „stříbrného“ sboru a 15 % u „zlatého“ sboru z jejich služebního tarifu.⁹⁷ V případě jiného hodnocení, než výtečně nebo velmi dobře vojákovi nárok na příspěvek nevzniká nebo mu je

⁹⁴ Plat vojáka v Armádě ČR závisí na hodnosti a příplatcích - Kupní Síla. KupniSila.cz - Kupní Síla [online]. 2022 [cit. 27.3.2022]. Dostupné z: <https://www.kupnisila.cz/plat-vojaka/#priplatky>.

⁹⁵ Vyhláška č. 189/2015 Sb., o postupu při služebním hodnocení vojáků a jeho hlediscích §4 odst. a – e.

⁹⁶ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §68a odst. 2 a-d.

⁹⁷ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §68a odst. 6.

odebrán. Vojákům výkonnostní příplatek nenáleží, pokud jsou zařazeni v hodnosti čekatele, štábního praporčíka, plukovníka nebo generála.⁹⁸

Stříbrným sborem se rozumí vojáci v hodnostním označení svobodník až štábní praporčík. Do zlatého sboru patří vojáci v hodnostech od poručíka po armádního generála. Vojákem v hodnosti poručík - kapitán se může stát voják, který má ukončené vysokoškolské bakalářské studium. Vojáci v hodnosti major – armádní generál musí mít ukončené vysokoškolské vzdělání titulem Ing. nebo Mgr.

6.4.5 Příplatek za službu v zahraničí

Každému vojákovi, kterému se naskytne možnost být vyslán na zahraniční operaci, přísluší příplatek za službu v zahraničí. Výše přiznaného příspěvku se pro každého vojáka liší, protože závisí nejen na jeho hodnosti, ale také na místě, kde daná operace probíhá. Vojákovi vyslanému do zahraniční operace náleží příspěvek v hodnotě 600 Kč – 2 500 Kč denně. Pokud se nachází v oblastech s vysokým rizikem ohrožení života, může být tato částka navýšena až na dva a půl násobek.⁹⁹ Voják účastnící se vojenského nasazení např. v Mali, či Iráku, bude mít větší příspěvek než voják, který absolvuje cvičení např. v Lotyšsku, Litvě nebo Německu. Vojákům, kteří se účastní zahraničních operací, se doporučuje založit si devizový účet pro výplatu v měně daného státu, ve kterém vojenská operace probíhá, má však možnost nechat si zasílat příplatek i v českých korunách.¹⁰⁰

6.4.6 Náborový příspěvek

Náborový příspěvek je určen vojákům, kteří nastupují na specializované pozice, jakými jsou např.: IT specialista, lékař či jiné vysokoškolské pozice. Náborový příspěvek se týká i základních pozic, pokud se dané místo nedaří dlouhodobě obsadit. Zpravidla to bývají především řidiči, kteří mají platné řidičské oprávnění skupiny C, případně se může jednat také o náborový příspěvek, sloužící k naplnění určitého útvaru, jehož naplnění je prioritou pro armádu. Náborový příspěvek se vyplácí ve 3 etapách. První část se vyplácí po 6 odsloužených měsících ve výši 20 %, druhá část po 12 měsících, což je 30 % a poslední část, která činí 50 %, je vyplacena po 24 měsících služby. V případě nedodržení délky sjednaného závazku je vojáková povinnost vrátit náborový příspěvek v plné výši. Náborový příspěvek se vojákům daní, tzn., že neobdrží

⁹⁸ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §68a odst. 4 c odst. 8.

⁹⁹ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §68b odst. 1, 2.

¹⁰⁰ Per os. prap. B. P., zaměstnankyně oddělení finančního zabezpečení osob, MO Praha, dne 30.03.2022.

celou částku. V případě částek převyšující 100 000 Kč přicházejí o značný obnos peněz. Nastane-li situace, kdy voják náborový příspěvek vrací, jedná se o částku nezdaněnou, tedy v plné výši. Je rozhodně na zvážení, zda se o náborový příspěvek ucházet, pokud si voják není 100 % jistý, že v armádě po celou dobu svého závazku setrvá.

Výši vyplácených náborových příspěvků stanovuje ministerstvo obrany a je závislé na požadovaném vzdělání a době trvání služebního poměru:

- střední odborné (výuční list) – 30 000 Kč – 60 000 Kč,
- úplné střední a úplné střední odborné (maturita) – 40 000 Kč – 80 000 Kč,
- vyšší odborné – 50 000 Kč – 90 000 Kč,
- bakalářské vysokoškolské – 60 000 Kč – 150 000 Kč,
- magisterské vysokoškolské – 70 000 – 250 000K Kč.¹⁰¹

6.5 Omezení občanských práv vojáka

Každý kdo vstupuje do AČR, musí počítat s tím, že bude omezován na některých občanských právech. Mezi tato práva patří:

Shromažďovací právo, které zakazuje vojákovi pořádat ve vojenských objektech jakákoli politická shromáždění či politikou agitaci.¹⁰²

Omezení sdružovacího práva především v tom, že nesmí být členem politické strany, politického hnutí a odborové organizace.¹⁰³

Právo svobodně projevat náboženství nebo víru v situacích, kdy voják nesmí pořádat náboženské obřady a bohoslužby a účastnit se jich, brání-li tomu důležitý zájem služby, nekoná-li službu duchovního podle § 43.¹⁰⁴

V případě hospodářských a sociálních práv se jedná o omezení jiné výdělečné činnosti. Omezení jiné výdělečné činnosti lze považovat za nejprísnejší omezení práv vojáka. Voják kromě výkonu služby může dále vykonávat pouze vědeckou, pedagogickou, publicistickou, literární nebo uměleckou činnost. Další výdělečná činnost vojáka je tak velmi omezena. Voják může zažádat o povolení k výdělečné činnosti služební orgán, avšak ten žádosti nemusí vyhovět. Často může záležet na místě výkonu služby či na vztazích s nadřízenými.¹⁰⁵

---

¹⁰¹ Náborový příspěvek | kariera.army.cz. kariera.army.cz | Nábor do armády [online]. Agentura personalistiky AČR, odbor doplňování personálu, 2018 [cit. 09.02.2022]. Dostupné z: <https://kariera.army.cz/naborovy-prispevek>.

¹⁰² Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §44.

¹⁰³ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §45.

¹⁰⁴ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §46.

¹⁰⁵ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §47.

6.6 Profesní příprava

Hlavní středisko výcviku a vzdělávání vojáků je umístěno na Velitelství výcviku – Vojenské akademie Vyškov. Zde se provádí nejen základní vojenský výcvik, ale i převážná většina odborných, speciálních a kariérních kurzů. Rovněž zde probíhá příprava jednotek před zahraniční operací.

Každý voják zařazený na systematizované místo musí splňovat požadavky vyplývající z jeho náplně práce. Vojenské prostředí je velmi rozmanité od bojových jednotek, logistiku, štáb, vojenské hasiče, vojenskou policii, průzkumné, chemické jednotky až po mnoho dalších. Každá tato profese je odlišná a potřebuje mít na svých místech profesionály, kteří jsou školeni v odborných a specializovaných kurzech, především ve Vyškově. Kurzy můžeme rozdělit do 3 kategorií:

- Základní příprava: kurz pro nově nastoupivší vojáky.
- Kariérní kurzy: kurzy sloužící k osvojení si velení na různých stupních.
- Účelové kurzy: slouží k získání řidičských oprávnění, vazačského kuru, kurzu leteckého mechanika, pyrotechnický kurz a mnoho dalších kurzů a dovedností potřebných pro daný útvar.

Mimo tyto kurzy mohou vojáci absolvovat některé další, jako jsou např.: vojenské plavání, lezení, kurz přežití, kurz CLS, kurz Komando a jiné.¹⁰⁶

6.7 Výroční přezkoušení fyzické zdatnosti

Výroční přezkoušení fyzické zdatnosti vojáků se do armády zavedlo již v roce 1993. Jednalo se o předpis Těl 1-1 z roku 1989. Tento předpis byl později upraven v roce 2000 Nařízením NGŠ AČR. Poslední úprava proběhla v roce 2011, kdy byl vydán Normativní výnos Ministerstva obrany č. 12 ze dne 15. března 2011 Služební tělesná výchova v rezortu Ministerstva obrany, který obsahuje nové normy pro vyhodnocování fyzických testů.¹⁰⁷

Výroční přezkoušení slouží jako kontrola fyzické zdatnosti vojáků. Každý voják má povinnost se zúčastnit výročního přezkoušení, případně náhradního

---

¹⁰⁶ Kurzy | Velitelství výcviku - Vojenská akademie. Velitelství výcviku - Vojenská akademie | Centrum vojenského vzdělávání [online]. 2022 [cit. 03.01.2022]. Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz/content/kurzy>.

¹⁰⁷ Vojenské rozhledy - Služební tělesná výchova v rezortu Ministerstva obrany. Vojenské rozhledy - Aktuality [online]. 2011 [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/vzdelavani-a-vycvik/sluzebni-telesna-vychova-v-rezortu-ministerstva-obrany>.

termínu, pokud se řádného termínu nemohl zúčastnit nebo v řádném termínu nesplnil stanovené normy.

Výjimky, za kterých se voják nemusí výročního přezkoušení zúčastnit:

- není schopen plnit kontrolní testy z důvodu jeho zdravotní klasifikace,
- je podán návrh na přezkum jeho zdravotní klasifikace nebo na propuštění ze služebního poměru ze zdravotních důvodů,
- v období tří měsíců před zánikem jeho služebního poměru,
- vykonává službu v zahraniční operaci nebo na zahraničním pracovišti,
- je určen do dispozice.

Vojáci jsou při přezkoušení hodnoceni na základě rozdělení do skupin podle věku. Výroční přezkoušení se skládá z části silové a části vytrvalostní. V případě vytrvalostní části mají vojáci na výběr z běhu na 12 minut nebo plavání na 300 m. U silové části jsou pro obě pohlaví disciplíny odlišné. Ženy mají na výběr mezi výdrží ve shybu nadhmatem a opakovanými leh - sedy po dobu 1 minuty, muži si vybírají mezi opakovanými shyby nebo opakovanými leh - sedy na 1 minutu a kliky po dobu 30 vteřin. Vojáci, kteří v roce přezkoušení dosáhli věku 51 let a více a vojákyně 46 let a více jsou přezkušováni jen z vytrvalostního běhu.¹⁰⁸ (příloha 6, obrázek č. 7)

6.8 Preventivní lékařská prohlídka

Zdravotní stav vojáků je pravidelně a podrobně sledován. Všichni vojáci podstupují každý rok preventivní lékařskou prohlídku vojáka z povolání. Vojáci ve věku 25, 30, 35, 38 a dále ročně po 40. roce věku, povinně absolvují ještě rozšířenou preventivní prohlídku. Preventivní prohlídka se týká kontroly osobních údajů, změn zdravotního stavu a kontroly o provedeném očkování. Rozšířená lékařská prohlídka navíc obsahuje vyšetření močového sedimentu, EKG, FW nebo CRP, tlaku, hladinu celkového ALT a AST cholesterolu, kreatininu, bilirubinu, kyseliny močové, cukru v krvi atd. Vojáci mají taktéž nařízené povinné očkování proti tetanu, virové hepatitidě A a B, klíšťové meningoencefalitidě a meningokokovým infekcím. U mužů nad 40 let se dále provádí prostatický specifický antigen a ženy nad 40 let podstupují mamografické vyšetření.¹⁰⁹

¹⁰⁸ Vojenské rozhledy - Služební tělesná výchova v rezortu Ministerstva obrany. Vojenské rozhledy - Aktuality [online]. 2011 [cit. 23.02.2022]. Dostupné z: <https://www.vojenskerozhledy.cz/kategorie-clanku/vzdelavani-a-vycvik/sluzebni-telesna-vychova-v-rezortu-ministerstva-obrany>.

¹⁰⁹ E-mailová komunikace, pplk. MUDr. M. K., MO Praha, dne 16.12.2021.

Lékařské prohlídky vojáka z povolání vycházejí z vyhlášky č. 257/2016 Sb., Vyhláška o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby.

Vojáci připravující se na zahraniční operace, absolvují množství dalších očkovaní, kterými jsou např. žlutá zimnice, dětská obrna, klíšťová encefalitida, vzteklna a tyfus.¹¹⁰ Za zmínku také stojí povinnost očkovaní proti onemocnění Covid-19. 7. 12. 2021 vydal bývalý ministr zdravotnictví Adam Vojtěch vyhlášku č. 466/2021 Sb., kterou se mění vyhláška č. 537/2006 Sb., o očkovaní proti infekčním nemocem, ve znění pozdějších předpisů. V této vyhlášce se stanovila povinnost očkovaní proti nemoci Covid-19 pro osoby starší 60 let a státní zaměstnance, tedy i vojáky z povolání, která byla později zrušena.¹¹¹

7 ZÁNIK SLUŽEBNÍHO POMĚRU

K ukončení služebního poměru mezi vojákem a AČR může dojít na základě důvodů uvedených v zákoně o vojácích. Důvody ukončení můžeme rozdělit do 3 kategorií, dle jejich charakteru:

Úřední rozhodnutí: (jednání třetích stran, většinou soudů) „*rozhodnutí soudu o ztrátě vojenské hodnosti, pozbytí státního občanství České republiky, prohlášení vojáka za mrtvého, omezení svéprávnosti*“.

Subjektivní právní skutečnosti: (právní jednání dotčených subjektů) „*propuštění, odnětí hodnosti, ztráta zdravotní způsobilosti na základě rozhodnutí přezkumné komise, zrušení ve zkušební době*“.

Objektivní právní skutečnosti: (právní události) „*uplynutí stanovené doby, úmrtí vojáka*“.¹¹²

§ 19 zákona o vojácích rovněž taxativně vyjmenovává případy, ve kterých služební orgán má povinnost ukončit služební poměr vojáka z povolání. Převážná většina podmínek, za kterých je možné ukončit služební poměr, souvisí s podmínkami, jež musí voják splňovat při povolání do služebního poměru. Jedná se např. o situaci, kdy se voják stal členem politického hnutí, politické strany nebo odborové organizace, pokud sympatizuje s hnutím, které směřuje k potlačování práv a svobod člověka, jestliže přestal být trestně bezúhonným nebo v případě

¹¹⁰ Ministerstvo obrany, Rozhodnutí o zařazení práce do kategorie, čj. MO 373542/2019-3416, MO 2019.

¹¹¹ Vyhláška č.466/2021 Sb., kterou se mění vyhl. č. 537/2006 Sb., o očkovaní proti infekčním nemocem.

¹¹² Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §18.

kdy, ztratil zdravotní způsobilost k výkonu služby. V případě, že výpověď podává služební orgán, jedná se o klasickou dvouměsíční výpovědní lhůtu dle zákoníku práce. Pokud výpověď o ukončení služebního poměru podává sám voják, je tato doba stanovena jinak. Zákon uvádí, že v tomto případě výpovědní lhůta činí 9 měsíců, existuje však možnost, kdy se voják domluví se svým velitelem a výpovědní doba může být následně stanovena dle dohody.¹¹³

7.1 Ukončení služebního poměru ve zkušební době

Zkušební doba služebního poměru vojáka je stanovena zákonem na 3 měsíce.¹¹⁴ Jedná se o dobu, kterou nově nastoupivší voják tráví na základním vojenském výcviku na Vojenské akademii ve Vyškově. V případě ukončení služebního poměru nemusí ani jedna strana uvádět důvody vedoucí k ukončení služebního poměru. V případě ukončení služebního poměru ze strany vojáka se jedná o rozhodnutí o ukončení. Rozhodnutí o ukončení se musí písemně doručit druhé straně a služební poměr končí posledním dnem v měsíci od doručení rozhodnutí nebo oznámení. Základní výcvik je koncipován jak teoreticky, tak prakticky a není ojedinělé, že se některý voják během výcviku, zejména v zimních měsících, zraní nebo onemocní a není schopen jeho část absolvovat. Pokud však voják nezamešká více jak 10 dní výcviku, nelze jeho neschopnost považovat za důvod k ukončení služebního poměru.¹¹⁵

O ukončení služebního poměru bez udání důvodu obou stran se zabýval Krajský soud v Brně ve svém rozsudku ze dne 31. 8. 2017, sp. zn. 30 Ad 4/2015-4: „*Ačkoli tedy fakticky mohou existovat konkrétní důvody pro zrušení služebního poměru ve zkušební době, služební orgán není povinen takové důvody žalobci sdělovat, shromažďovat o nich případné podklady ve správním spisu ani činit tyto důvody součástí odůvodnění rozhodnutí o zrušení služebního poměru ve zkušební době. V tomto ohledu tedy ani nelze služebnímu funkcionáři vytýkat a shledat jako procesní pochybení mající vliv na zákonnost vydaného rozhodnutí, bylo-li rozhodnutí o zrušení služebního poměru ve zkušební době vyhotoveno téhož dne, kdy došlo k zahájení správního řízení.*”¹¹⁶

¹¹³ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §19 odst. 1 a 3.

¹¹⁴ Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání §5 odst. 5.

¹¹⁵ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

¹¹⁶ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 8. 2017, sp. zn. 30 Ad 4/2015-4.

7.2 Žádost o propuštění ze služebního poměru

Pokud voják podá písemnou žádost o propuštění ze služebního poměru, má služební orgán povinnost této žádosti vyhovět. V takovém případě jsou vojákovi kráceny výsluhové náležitosti na polovinu a výpovědní lhůta činí až 9 měsíců. Tato doba se proti zákoníku práce významně liší, avšak takto dlouhá lhůta má své opodstatnění. Jedná se především o situaci, kdy by se služební poměr rozhodl ukončit voják, který je v přípravě na zahraniční operaci. Pokud by neodcestoval, mohl by tím značně ohrozit plnění úkolů v operaci. Na zahraniční operace vojáci zpravidla odjíždějí na dobu 9 měsíců, i v tomto případě se navíc výsluhové náležitosti krátí na polovinu. Ne každý voják ukončuje služební poměr před cestou do zahraniční operace. Proto zde existuje varianta, že se dohodne se služebním orgánem a výpovědní doba je mu zkrácena.¹¹⁷

Na tuto problematiku se může dle autora pohlížet ze dvou pohledů a to z pohledu služebního orgánu a z pohledu vojáka. Výpovědní doba 9 měsíců se může zdát dlouhá a pro vojáka rozhodnutého ukončit služební poměr rovněž frustrující. Jak je však zmíněno výše, může dojít k dohodě na zkrácení výpovědní doby. Autor vychází ze zkušeností z vojenského prostředí a může potvrdit, že délka 9 měsíců není vždy striktně vyžadována a netýká se tak každého vojáka žádajícího o ukončení služebního poměru. Problém však spatřuje v tom, že ne každému vojákovi je umožněno ukončit služební poměr po 2 měsících od podání žádosti, jedná se spíše o jakýsi kompromis mezi oběma stranami a pokud má voják již sjednanou novou práci, ne každý zaměstnavatel na něj bude ochotný čekat např. 6 měsíců.

Na stranu druhou je lhůta 9 měsíců jasně stanovená a opodstatněná. Jako příklad může posloužit zahraniční operace, na kterou se většinou odlétá na 6 měsíců s tím, že před samotným výjezdem na operaci se voják účastní několika měsíčních příprav v ČR. AČR navíc počítá s vojákem po celou dobu jeho závazku a v případě, kdy se voják rozhodne tuto dobu nedodržet, musí si za něj armáda zajistit náhradu. V případě, že se jedná o specialistu a zkušeného vojáka, může nastat problém.

7.3 Odnětí hodnosti

K odnětí hodnosti dochází v případě, kdy dojde ze strany vojáka k úmyslnému zvlášť závažnému porušení služebních povinností. V případě odnětí

---

¹¹⁷ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

hodnosti vojákovi zaniká služební poměr a náleží mu hodnost vojína. V případě generálů hodnost odnímá prezident republiky na návrh vlády. Hodnost ostatním vojákům odnímá ministr obrany. Za úmyslné zvláště závažné porušení se považuje např. snaha získat majetkový prospěch, snaha ublížit jinému vojákovi, snaha diskriminovat jiného vojáka, snaha ponižovat vojákovu důstojnost, nesplnění bojového úkolu jednotky, použití vojenské techniky a ztráta důvěry v rámci spolupráce s NATO atd.¹¹⁸

7.4 Ztráta právní způsobilosti

Pokud je vojákovi odebráno, případně neobnoveno osvědčení fyzické osoby z důvodu nesplnění podmínek, nastává situace ztráty přístupu k utajovaným informacím. V tomto případě může s vojákem být ukončen služební poměr, avšak pouze ve chvíli, kdy takového vojáka nelze zařadit na jiné služební místo.¹¹⁹

7.5 Ztráta zdravotní způsobilosti

Nastane-li situace, kdy je vojákovi změněna klasifikace zdravotního stavu na C, může voják pokračovat ve služebním poměru, avšak pouze na jiném vhodném místě. V případě, že pro takového vojáka není nalezeno vhodné služební místo, následuje jeho propuštění na základě zdravotní klasifikace. V případě změny zdravotní klasifikace na stupeň D, se služební poměr s vojákem ukončuje okamžitě.¹²⁰

Stupně zdravotní způsobilosti se dělí do následujících kvalifikačních stupňů:

- a) Schopen (A)
- b) Schopen s výhradou (B)
- c) Schopen s omezením (C)
- d) Neschopen (D)¹²¹

7.6 Žádost o zkrácení závazku

Autor se problematiku zkrácení závazku služebního poměru rozhodl zařadit do kapitoly o ukončení služebního poměru i přesto, že se nejedná o ukončení jako takové, ale pouze o zkrácení doby trvání závazku. I v životě vojáka mohou nastat situace, které ho vedou k rozhodnutí podání žádosti

¹¹⁸ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

¹¹⁹ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

¹²⁰ 221/1999 sb. §19 odst. C.

¹²¹ Vyhláška č. 357/2016 Sb., Vyhláška o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby §2 odst. 2.

o zkrácení závazku. Jak již bylo zmíněno, každý voják podepisuje smlouvu na setrvání ve služebním poměru na dobu určitou od 2 do 20 let. Doba trvání služebního poměru může být zkrácena pouze na žádost vojáka a pouze ze závažných osobních nebo sociálních důvodů. Těmito důvody se rozumí osobní péče o mladší osobu 10 let, jež je závislá ve stupni I na pomoci jiné osoby nebo péče o osobu závislé na pomoci jiné osoby ve stupni II – IV podle zákona o sociálních službách. Tyto důvody jsou dále podmíněny tím, že osoba žije ve společné domácnosti s vojákem a nemůže se o ni starat nikdo jiný. V případě osoby blízké není společná domácnost vyžadována.¹²²

7.7 Zákaz propuštění ze služebního poměru

Zákon o vojácích rovněž vymezuje okruh událostí, za kterých nesmí být voják ze služebního poměru propuštěn. Služební orgán nemůže vojáka propustit v následujících situacích. Pokud se nachází v pracovní neschopnosti pro nemoc nebo úraz, avšak není chráněn zákonem v situaci, kdy si nemoc nebo úraz přivodil úmyslně. Vojákyňe, která je těhotná, v době kdy kojí a po dobu 9 měsíců od porodu. Dále nemůže být voják propuštěn v době, kdy čerpá řádnou dovolenou. V poslední řadě nesmí být rozhodnutí o ukončení služebního poměru vojáka vydáno po podání návrhu na ústavní ošetřování nebo od povolení lázeňského léčení poskytovaného v době neschopnosti ke službě až do jejího skončení, při onemocnění tuberkulózou nebo nemocí z povolání. Avšak je stále nežádoucí, aby voják, který je v dočasné neschopnosti vykonával výdělečnou činnost nebo byl členem politické strany, stále setrval ve služebním poměru.¹²³

7.8 Výsluhové náležitosti

S ukončení služebního poměru úzce souvisí pojem výsluhových náležitostí. Výsluhovým náležitostem se věnuje zákon o vojácích v části osmé v § 132, § 138, § 140 a § 141. Mezi výsluhové náležitosti patří výsluhový příspěvek, odbytné, odchodné a úmrtné. Jedná se o formu zabezpečení vojáka po ukončení služebního poměru za stanovených podmínek. Výsluhové náležitosti náleží vojákově na základě délky služby, její náročnosti a typu zániku služebního poměru. Výsluhové náležitosti slouží jako „poděkování“ za službu a věrnost státu a také jako kompenzace za omezení některých práv, které se vztahují k výkonu vojáka z povolání.

¹²² Zákon č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání § 5 odst. 4.

¹²³ Zákon č. 221/1999 Sb. o vojácích z povolání § 20 odst. 1 – 4.

Výsluhové náležitosti náleží každému vojákovi, který odsloužil minimálně 15 let a služební poměr ukončil jedním z následujících důvodů:

uplynutím stanovené doby,

splněním podmínek, kterými vzniká nárok na starobní důchod dosažením důchodového věku,

pokud se voják stal členem politického hnutí, strany anebo odborové organizace,

v případě, kdy pro vojáka není služební zařazení z důvodu organizačních změn anebo odvolání ze služebního místa,

ztrátou zdravotní způsobilosti,

voják, byl pravomocně odsouzen pro trestný čin a jeho setrvání u armády by ohrozilo vážnost ozbrojených sil - neplatí pro úmyslný trestný čin,

voják není způsobilý pro výkon další služby,

uplynutím doby rozhodné ve služebním zařazení,

omezením svéprávnosti.¹²⁴

7.9 Výsluhový příspěvek

Každý voják, který ukončuje služební poměr a splňuje zákonné podmínky pro výsluhové náležitosti, kalkuluje s tím, jak velká bude jeho výsluha. Po 15 odsloužených letech výše výsluhového příspěvku činí 5 % z průměrného hrubého platu a do dvacátého roku služby se každý rok příspěvek navyšuje o 6,2 %. Mezi dvacátým prvním až dvacátým šestým rokem každoroční zvýšení činí 2,5 %. Od dvacátého sedmého roku se výsluhový příspěvek zvyšuje už jen o 1 %. Maximální výše výsluhového příspěvku činí 55 % po 30 letech služby. Výjimku tvoří vojáci, kteří sloužili jako výkonní letci, či vojáci, kteří konali službu zvláštní povahy nebo zvláštního stupně nebezpečí, či vykonával za obzvláště nebezpečných podmínek službu v zahraničí. Tito vojáci se mohou dostat až na 60 % z průměrného měsíčního hrubého platu (příloha 7, tabulka č. 1). Pokud je s vojákem ukončen služební poměr z důvodu, kdy byl odsouzen za úmyslný trestný čin nebo proti němu bylo vedeno trestní řízení kvůli trestnému činu, který byl spáchán úmyslně, ztrácí voják nárok na výsluhu.¹²⁵

¹²⁴ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

¹²⁵ Finance.cz - daně, banky, kalkulačky, spoření, kurzy měn [online]. 2021 [cit. 10.03.2022] Dostupné z: <https://www.finance.cz/538424-vysluhovy-prispevek-pro-vojaky-cleny-armady-utm-source-gns-utm-medium-finance-utm-campaign-6-9-2021/>.

Vyhláška MO č. 268/1999 Sb., v § 1 a § 2 stanovuje pro účely výsluhových náležitostí, kdo je výkonný letec, co je služba zvláštní povahy či zvláštního stupně nebezpečnosti.

Výkonným letcem se rozumí pilot s výjimkou operátora bezpilotních prostředků; navigátor; palubní radiotelefonista; palubní operátor; palubní technik; palubní průvodčí; palubní zdravotnický personál letecké záchranné služby a letecké služby pátrání a záchrany; palubní střelec.¹²⁶

Služba zvláštní povahy nebo zvláštního stupně nebezpečnosti se rozumí služba vojáka, který je zařazený na jednom z následujících služebních. Řídicí letového provozu; výkonný výsadkář; pyrotechnik; pomocník pyrotechnika, vykonávající nebezpečné práce; potápěč vykonávající speciální práce pod vodou; hasič. Případně je zařazen na služebním místě spojeném s výkonem práce s výbušninami; spojeném s výkonem činnosti na zvláštním pracovišti v podzemí; stanoveném ministrem obrany ve vojenském zpravodajství podle zákona o zpravodajských službách České republiky; spojeném s výkonem činnosti příslušníka Speciálních sil při plnění úkolů Speciálních sil Armády České republiky; nebo vojenského policisty podle zákona o Vojenské policii, při jejímž výkonu trvale převažují činnosti, za které vojákovi přísluší zvláštní příplatek podle § 68c odst. 1 zákona.¹²⁷

Výše výsluhového příspěvku se vypočítává z hrubé mzdy, výkonnostního příplatku a zvláštního příplatku.

7.10 Odbytné

Nárok na odbytné vzniká vojákovi po 2 letech služby. Tato částka činí dvojnásobek průměrného hrubého platu vojáka. Za každý další rok se částka zvyšuje o jeden plat až do roku jedenáctého. Každý další rok tato částka činí 1/2 hrubého měsíčního platu. Maximální výše odbytného je možno dosáhnout po 26 letech, kdy tato výše činí 18 průměrných měsíčních hrubých platů. Odbytné přísluší tedy především vojákům, jejichž délka služby nedosahuje 15 let. Možnost využití odbytného mají taktéž vojáci, kterým vznikl nárok na příspěvek, ale

---

¹²⁶ Vyhláška č. 268/1999 Sb., Vyhláška Ministerstva obrany, kterou se pro účely výsluhových náležitostí stanoví, kdo je považován za výkonného letce a která služba je službou zvláštní povahy nebo zvláštního stupně nebezpečnosti, a postup při výplatě výsluhových náležitostí. §2.

¹²⁷ Vyhláška č. 268/1999 Sb., Vyhláška Ministerstva obrany, kterou se pro účely výsluhových náležitostí stanoví, kdo je považován za výkonného letce a která služba je službou zvláštní povahy nebo zvláštního stupně nebezpečnosti, a postup při výplatě výsluhových náležitostí. §2.

rozhodli se právě pro odbytné, které je vypláceno jednorázově.¹²⁸ (příloha 8, tabulka č. 2)

7.11 Odchodné

Odchodné náleží každému vojákovvi, kterému vznikl i nárok na příspěvek výsluhový. Pokud služební poměr trval 15 let, voják dostane čtyři a půl násobku hrubého měsíčního platu. Každý další rok se jeho výše zvětšuje o 40 % průměrného měsíčního hrubého platu až do maximální výše šestinásobku hrubého platu.¹²⁹ (příloha 9, tabulka č. 3)

---

¹²⁸ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

¹²⁹ SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017.

8 PRAKTICKÁ ČÁST

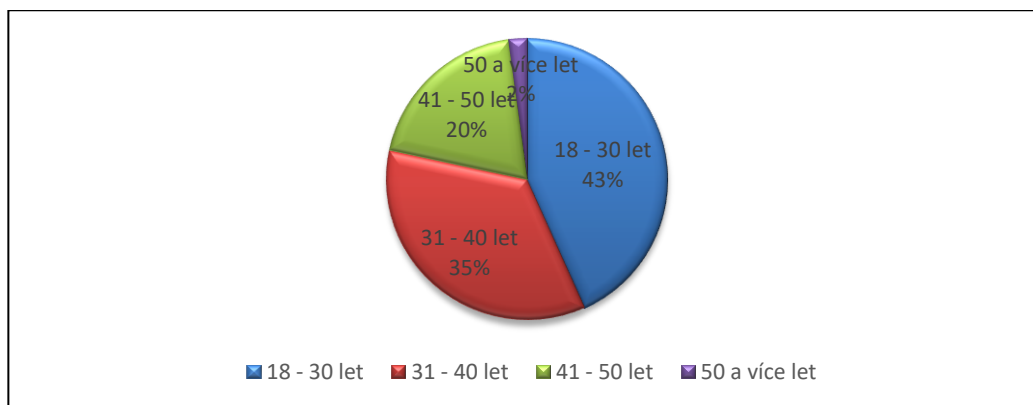
Praktická část byla zpracována na základě vytvořeného dotazníku přes portál Survio.com (<https://www.survio.com/survey/d/E6Q7D7S2W6Q3Y7Y2V>). Dotazník obsahoval 16 otázek. První část dotazníku se skládala z otázek týkající se zjištění věku, pohlaví, délky služby a hodnosti vojáka pro lepší představu zastoupení odpovídajících. V druhé části byly otázky zaměřené na průběh a ukončení služebního poměru vojáků a jejich spokojenosti u AČR. Tato skupina otázek obsahovala možnosti odpovědí ano/ne, z čehož u 6 otázek z 10 byla na výběr možnost otevřené odpovědi, pokud by se dotazovaný voják chtěl přesněji vyjádřit k dané problematice. Dotazník byl zcela anonymní a jeho vyplnění, dle statistik, trvalo respondentům přibližně 5 minut. Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 99 vojáků. Autor se po vyhodnocení všech odpovědí rozhodl vyřadit z dotazníku 2 zodpovězené dotazníky vojáků a to z důvodu nedůvěryhodného vyplnění. Výzkum tak vychází z 97 odpovědí vojáků z 19 různých útvarů po celé České republice.

Otázka č. 1 - Jaký je váš věk?

Povědomí o tom, jaký věkový průměr se dotazníku zúčastnil, autorovi pomohlo potvrdit tvrzení z kapitoly č. 4, že se do armády hlásí mnoho mladých uchazečů. Na dotazník odpověděli vojáci ze všech uvedených věkových skupin. Dotazníku se zúčastnilo 43% vojáků ve věku od 18 do 30, kterých byla nejpočetnější skupina, vojáků ve věkovém rozmezí 31 – 40 bylo 35 %. 20 % zastupovali vojáci ve věku 41 – 50 let. Věková skupina nad 50 let je zastoupena pouze dvěma vojáky.

Věk	Počet	Procenta
18 - 30 let	42	43
31 - 40 let	34	35
41 - 50 let	19	20
50 a více let	2	2
Celkem	97	100

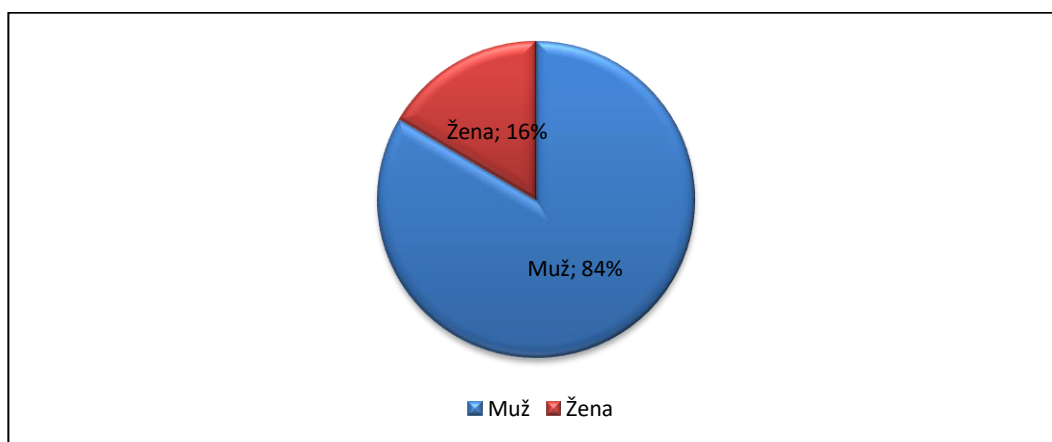

Tabulka + graf otázka č. 1 - vlastní zpracování

Otázka č. 2 - Pohlaví?

Z celkového počtu 97 respondentů se do dotazníku zapojilo 81 mužů a 16 žen. Procentuální zastoupení vojáků a vojaček vyjadřuje graf.

Pohlaví	Počet	Procenta
Muž	81	84
Žena	16	16

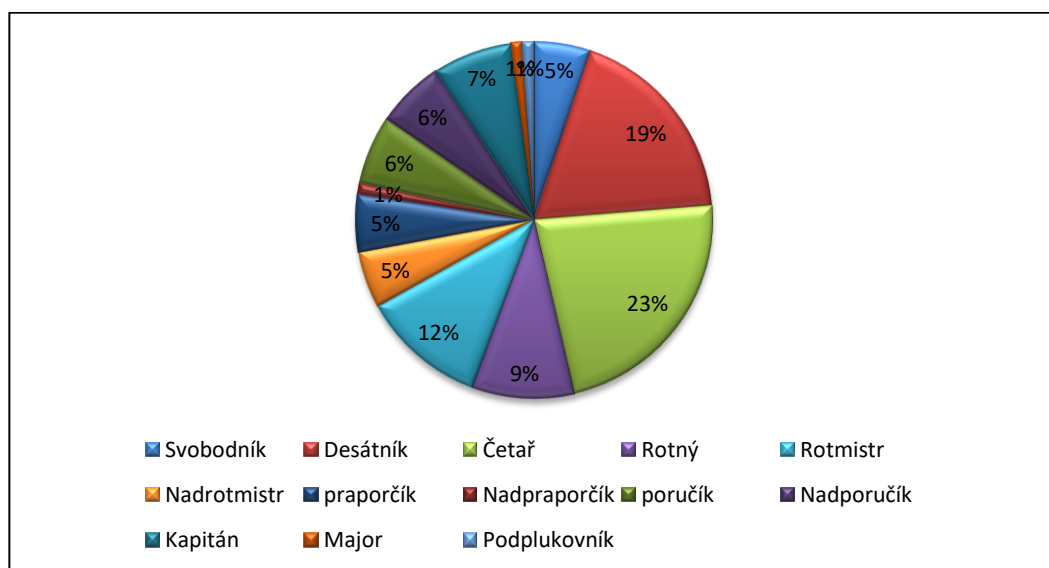

Tabulka + graf otázka č. 2 - vlastní zpracování

Otázka č. 3 - Jaká je vaše hodnost?

Za kladné autor považuje, že se mu podařilo získat alespoň jednu odpověď od každého hodnostního sboru a to od svobodníka po podplukovníka. Z tabulky a grafu je zjevná převaha vojáků stříbrného sboru, tvořící 81 % respondentů.

Hodnost	Počet	Procenta
Svobodník	5	5
Desátník	18	19
Četař	22	23
Rotný	9	9
Rotmistr	11	12
Nadrotmistr	5	5
Praporčík	5	5
Nadpraporčík	1	1
Poručík	6	6
Nadporučík	6	6
Kapitán	7	7
Major	1	1
Podplukovník	1	1
Celkem	97	100

Tabulka + graf otázka č. 3 - vlastní zpracování

Otázka č. 4 - Jaká je vaše funkce?

Mezi dotazovanými se objevili vojáci s různorodým zaměřením, sloužící nejen na základních funkcích, jako např. pomocník plamenometčíka, řidič, starší operátor, střelec, letecký mechanik, ženista, ale také vojáci sloužící na velitelských pozicích, či pracujících na štábu u svého útvaru, např. velitel čety, zástupce velitele roty, velitel roty, či pracovník štábu. Mezi dotazovanými se mj.

objevily funkce, jako jsou starší strážný hradní strážce, člen posádkové hudby, sběrač raněných nebo zdravotní sestra sloužící na oddělení ARO.

Otázka č. 5 - Název a číslo útvaru

Dotazníkového šetření se zúčastnili vojáci, s rozdílnou specializací, sloužící na 19 útvarech po celé České republice. Od 142. praporu oprav v Klatovech (Plzeňský kraj), přes 24. základnu dopravního letectva v Praze, 31. pluk radiační, chemické a biologické ochrany v Liberci (Liberecký kraj), 44. lehký motorizovaný prapor v Jindřichově Hradci (Jihočeský kraj), po Velitelství výcviku - Vojenské akademie ve Vyškově (Jihomoravský kraj). Tato skutečnost by měla zajistit větší objektivnost celého dotazníku.

Číslo útvaru	Město	Název
VÚ 1762	Žatec	4. brigáda rychlého nasazení
VÚ 1837	Chrudim	Výsadkový pluk Chrudim
VÚ 1841	Rakovník	Prapor podpory nasaditelných sil
VZ 1970	Vyškov	Velitelství výcviku – Vojenská akademie
VÚ 2266	Liberec	31. pluk radiální, chemické a biologické ochrany
VÚ 2427	Náměšť nad Oslavou	22. základna vrtulníkového letectva
VZ 3464	Olomouc	Posádková hudba
VÚ 4854	Klatovy	142. prapor oprav
VÚ 5104	Tábor	Velitelství Vojenské policie
VZ 5847	Praha	Ministerstvo obrany ČR
VÚ 6069	Jindřichův Hradec	44. lehký motorizovaný prapor
VÚ 6142	Bučovice	74. mechanizovaný prapor
VÚ 6624	Bechyně	15. ženijní pluk
VÚ 6848	Hradec Králové	Agentura vojenského zdravotnictví AČR
VZ 684810	Líně	Odbor letecké záchranné služby a urgentní medicíny AČR
VÚ 6950	Stará Boleslav	26. pluk velení, řízení a průzkumu
VÚ 7830	Praha	Velitelství ochranné služby Vojenské policie
VÚ 7935	Jince	13. dělostřelecký pluk
VÚ 8407	Kbely	24. základna dopravního letectva
VÚ 8595	Praha	Hradní stráž
VÚ 8660	Vyškov	Velitelství výcviku - Vojenská akademie

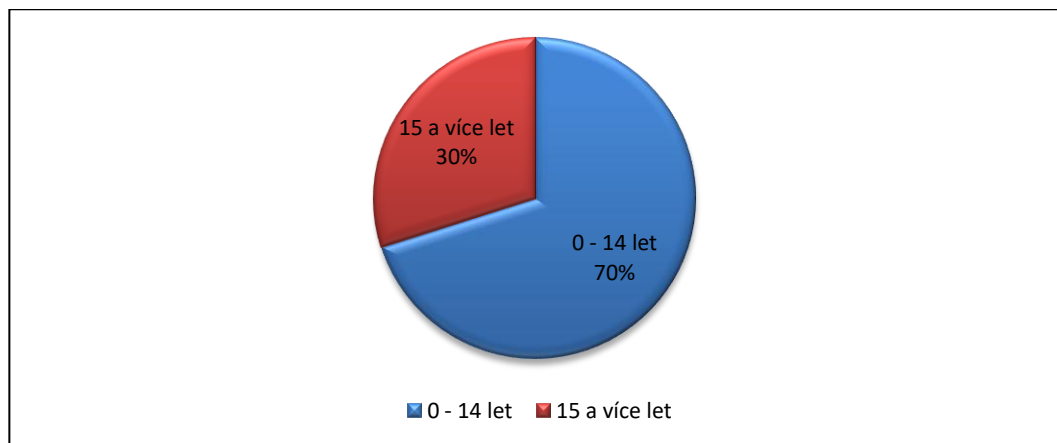
Tabulka otázka č. 5 – vlastní zpracování

Otázka č. 6 - Kolik let máte odslouženo u AČR?

Z výzkumu vyplývá, že většina dotazovaných vojáků má odslouženo mezi 0 – 14 roky. Tato otázka byla do dotazníku vložena i z důvodu ověření si, kolik procent vojáků by mohlo dosáhnout na výsluhové náležitosti a také potvrzení či vyvrácení teorie s neprodlužováním závazků před 15. rokem služby. Výsledek odpovědí na tuto otázku je, že 30% odpovídajících je ve služebním poměru více jak 15 let, což bylo pro autora překvapivé. Pokud by se tato otázka spojila

s otázkou číslo 3, která se týkala hodnostního zařazení, většina respondentů sloužící u AČR 15 a více let se nacházejí převážně ve vyšším hodnostním sboru.

Odpověď	Počet	Procenta
0 - 14 let	68	70
15 a více let	29	30
Celkem	97	100

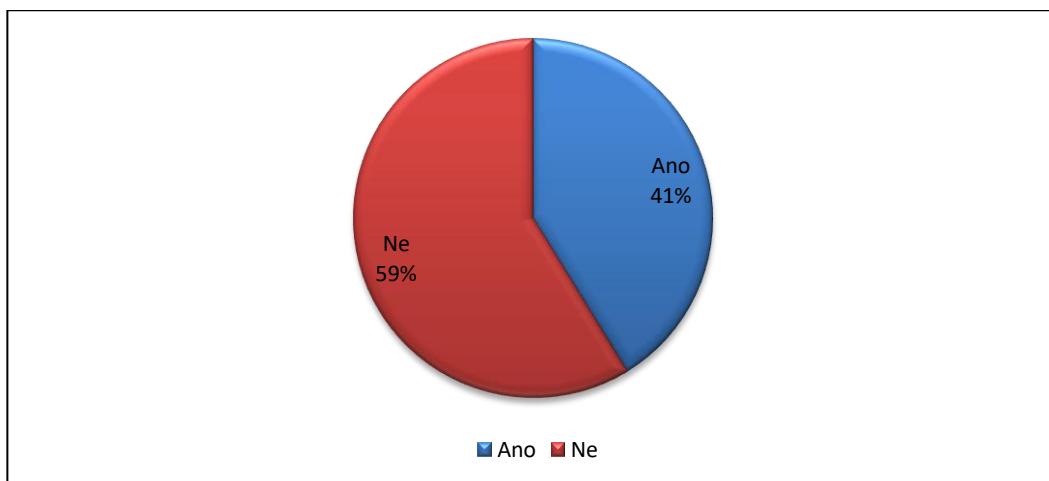
Tabulka + graf otázka č. 6 - vlastní zpracování

Otázka č. 7 - Vadí vám, že fyzické přezkoušení je odlišné pro muže a ženy?

Z dotazníku vyplývá, že zhruba 60 % dotazovaných vojáků nemá problém s jednodušším fyzickým přezkoušením pro vojákyně. Zde autor dle svých poznatků z praxe očekával větší procentuální zastoupení odpovědí, které nesouhlasí s odlišnými normami fyzického přezkoušení. Na základním výcviku jsou nároky pro splnění jednotlivých fyzických fází (úkolů) stejné pro vojáky i vojákyně. Tudíž autorovi není jasné, z jakého důvodu by se normy fyzického přezkoušení měly lišit.

V případě porovnání odpovědí zúčastněných vojákyně (16) jich 5 odpovědělo, že nesouhlasí s odlišnými normami fyzického přezkoušení pro vojáky a vojákyně a 11 z nich se současným rozdělením fyzického přezkoušení souhlasilo.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	40	41
Ne	57	59
Celkem	97	100

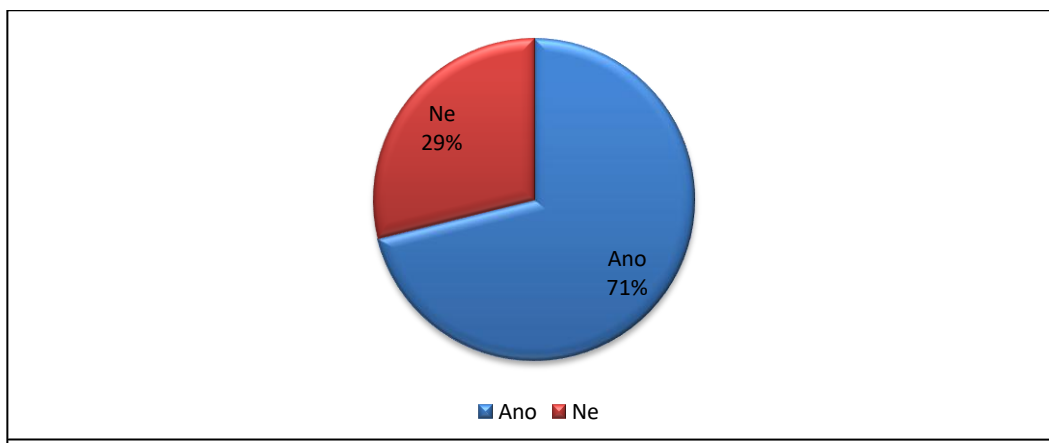

Tabulka + graf otázka č. 7 - vlastní zpracování

Otázka č. 8 - Uvítal/a byste, aby výkon z výročního přezkoušení měl dopad na výši platu/odměn?

Voják by měl mimo fyzického přezkoušení dále splnit profesní přezkoušení z tělesné výchovy, které obsahuje např. přesun se zátěží, člunkový běh, hod granátem. Zde se nabízí otázka, proč vojáci, kteří nesplní výroční přezkoušení z tělesné výchovy, nejsou nějakým způsobem znevýhodněni, případně proč vojáci, kteří jsou fyzicky zdatnější a plní veškeré fyzické a profesní přezkoušení bez jakýchkoli problémů, nemají nějaké výhody. Např. zda by finanční bonus, či naopak sebrání peněz po fyzickém přezkoušení motivovalo více vojáků. Dále se lze také zabývat, zda je nutné, aby každý voják měl splnit toto přezkoušení v souvislosti s jeho služebním místem či by se mělo ke každému vojákovi přistupovat stejně, ať se jedná např. o výsadkáře v Chrudimi či „ajtáka“ nebo právníka na nebojovém útvaru. K této otázce se bohužel žádný z respondentů nevyjádřil otevřenou odpovědí, což autor považuje za škodu.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	69	71
Ne	28	29
Celkem	97	100

Tabulka + graf otázka č. 8 - vlastní zpracování

Otázka č. 9 - Souhlasil byste v případě zdravotní klasifikace „C“ se zkrácením závazku bez možnosti prodloužení?

V průběhu služebního poměru se může vojákovi kdykoli stát, že se z jakéhokoli důvodu změní jeho zdravotní stav, a proto nemůže být již hodnocen stupněm A, a tudíž nemusí být schopen plnit úkoly na svém služebním zařazení. Vystává zde otázka, co s takovým vojákem? V současné době je zařazen na jinou vhodnou pozici na základě zdravotní klasifikace, jak již autor zmiňuje v kapitole č. 7.5 – Ztráta zdravotní způsobilosti.

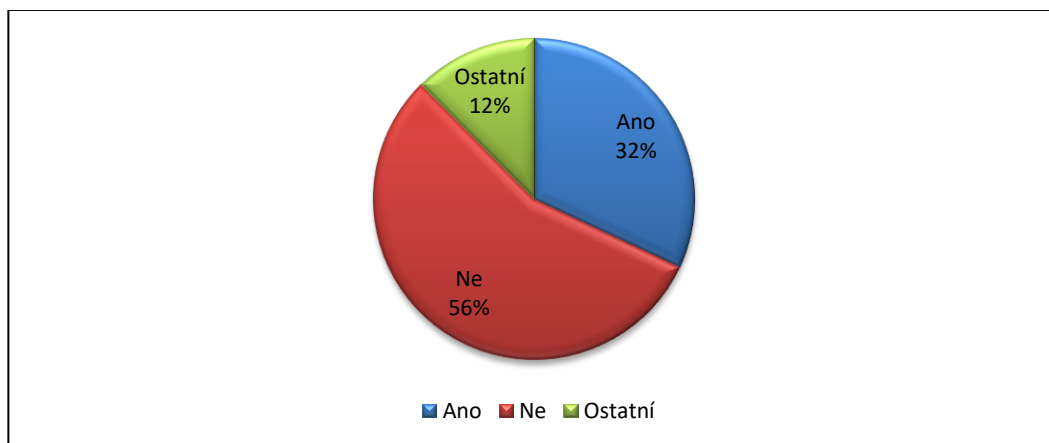
Měla by armáda vůbec nabírat vojáky s jinou zdravotní klasifikací a dát tak přednost kvantitě před kvalitou, případně nadále zaměstnávat vojáky s klasifikací C? Samozřejmě, že existují pozice, kde není nutná zdravotní klasifikace A, ale zájem o službu v armádě především v posledních letech stoupá a v tom případě by nemusel být takový problém nabírat jen vojáky se stupněm zdravotní klasifikace A.

Z dotazníku jasně vyplývá, že 56 % vojáků se zkrácením závazku těm, kteří spadají do kategorie C, nesouhlasí. Z převážné většiny otevřených odpovědí se respondenti zaobírali služebním zařazením tak, že pokud by na určité služební pozici nebyla potřeba fyzické zdatnosti, nevadilo by jim, pokud by tam sloužil někdo s kategorií C. Ze všech těchto otevřených odpovědí by autor zmínil následující dvě:

„Záleží z jakého důvodu je samozřejmě "C" uděleno. Pokud z důvodu obezity, což je samozřejmě také aktuální, tak bych preferoval ANO. Jinak NE“.

„V případě služebního úrazu odpovídám - ne, v případě úrazu v civilu odpovídám - ano (vyjadřoval by se k tomu přímý nadřízený daného VZP)“.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	31	32
Ne	54	56
Ostatní	12	12
Celkem	97	100

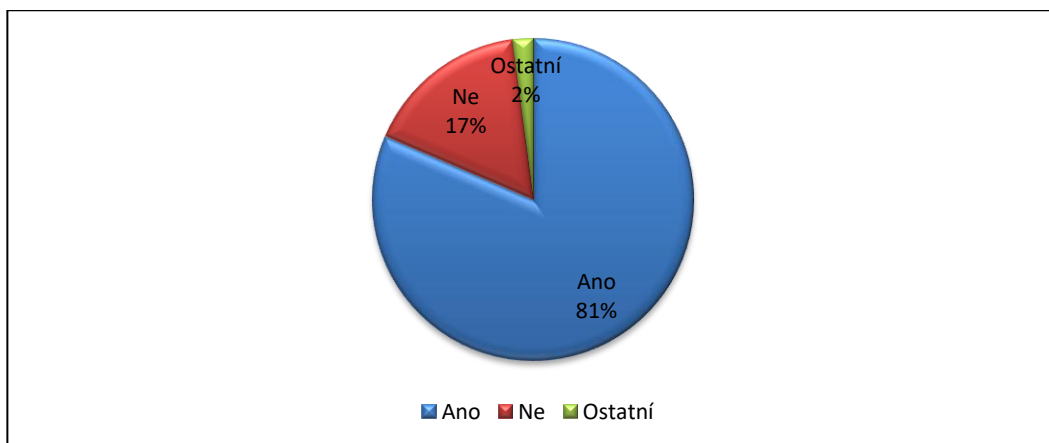
Tabulka + graf otázka č. 9 - vlastní zpracování

Otázka č. 10 - Donutilo by vás výše uvedené ke snaze o zlepšení svého zdravotního stavu? (pokud jde ovlivnit)

V případě hrozby ukončení poměru vojáka z povolání z důvodu zdravotní klasifikace C by 81 % vojáků mělo ze své strany snahu o zlepšení svého zdravotního stavu a rádo by dále setrvalo ve služebním poměru. 1 voják se k této otázce vyjádřil neurčitě a další v možnosti otevřené odpovědi sdělil, že jeho zdravotní stav na klasifikaci A již změnit nelze. V tomto případě by autor navrhoval rozlišovat, zda k nenávratnému zdravotnímu stavu došlo na základě pracovního úrazu či nikoli a všechny případy řešit individuálně.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	79	81
Ne	16	17
Ostatní	2	2
Celkem	97	100

Tabulka + graf otázka č. 10 - vlastní zpracování

Otázka č. 11 - Považujete za problém ukončování služebního poměru vojáku před odsloužením 15 let ze strany AČR?

Tato otázka byla autorem položena z důvodu toho, že ukončování služebního poměru vojáku před odsloužením 15 let ze strany AČR je tzv. „veřejné tajemství“, které nikdo žádným způsobem nepotvrdil ani nevyvrátil. O tom zda v minulosti k ukončování/neprodložování služebních závazků vojákům majících blízko k odsloužení 15 let, a tím i možnost dosažení na výsluhové náležitosti, docházelo záměrně či nikoli zřejmě nikdo nezjistí. Avšak může být zajímavé, co si o tomto problému myslí vojáci samotní a zda o tomto problému ví nebo o něm někdy slyšeli. 79 % vojáků nesouhlasí se záměrným ukončováním závazků vojákům před odsloužením 15 let. Z 5 otevřených odpovědí stojí za zmínku 4 z nich. Z těchto odpovědí vyplývá, že se k pravdivosti tohoto problému staví spíše skepticky. Jako výhodu autor považuje to, že se do dotazníku zapojili i vojáci z oddělení, které jsou spojené s personálními změnami a i vojáci na vedoucích pozicích, kteří o prodlužování závazků rozhodují.

Otevřené odpovědi vojáků:

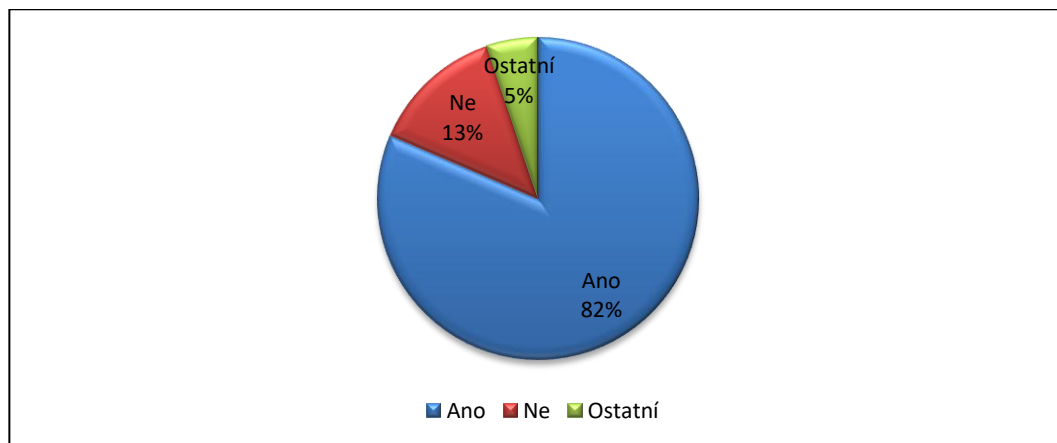
„Ne a zajímalo by mě, kde se pořád tato fáma bere. Já jako personalista jsem se s tím za 7 let neseťkal. Tedy seťkal, jednou, ale voják byl problémový“.

„Slyšel jsem o tomto trendu, a jestli je to pravda, považuji to za velký problém. Ale k tomu jsou třeba statistiky, které nemám“.

„Osobně jsem se s tímto problémem neseťkal, znám pouze z doslechu a nepřipadá mi, že by šlo o rutinní praxi“.

„Ne, pokud VZP již není perspektivní pro další kariérní růst. Pokud je, považuji to za zbytečnou ztrátu VZP“.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	79	82
Ne	13	13
Ostatní	5	5
Celkem	97	100

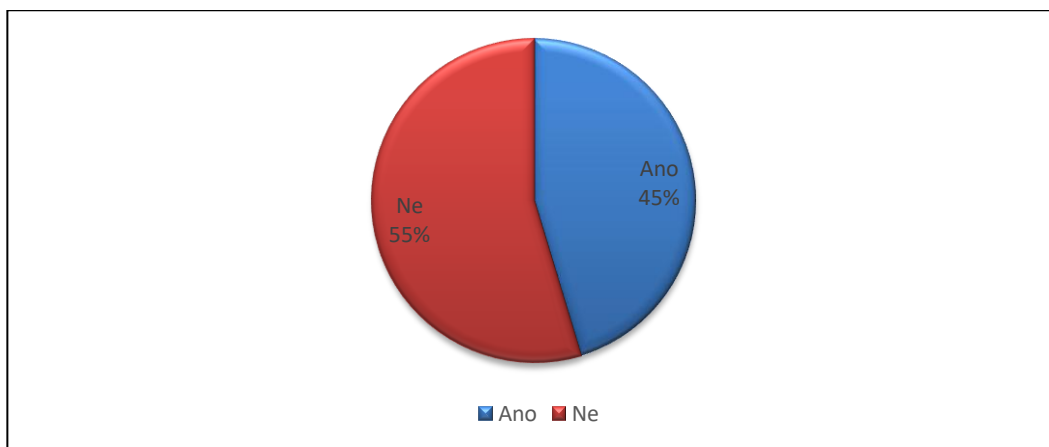

Tabulka + graf otázka č. 11 - vlastní zpracování

Otázka č. 12 - Vadí vám neustále prodlužování závazků na dobu určitou?

Pro 45 % vojáků se jeví jako obtěžující neustálé prodlužování závazků na dobu určitou. Vojákům je nabízena zpravidla možnost k prodloužení závazku od 2 do 10 let za podmíněk, že vojákům, kteří mají špatné služební hodnocení či nesplněné fyzické přezkoušení z tělesné výchovy se navrhuje prodloužení závazku o 2 roky, tedy nejnižší možná doba pro prodloužení závazku. V takové situaci to může být pro vojáky určitým způsobem frustrující, ale zároveň motivující ke splnění všech požadavků, a tím prodloužení o více let. U bezproblémových vojáků není výjimkou prodlužování závazku o 10 let. Zákon sice hovoří o možnosti prodloužení závazku až o 20 let, autor se však se žádným takovým vojákem nesešel.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	44	45
Ne	53	55
Celkem	97	100

Tabulka + graf otázka č. 12 - vlastní zpracování

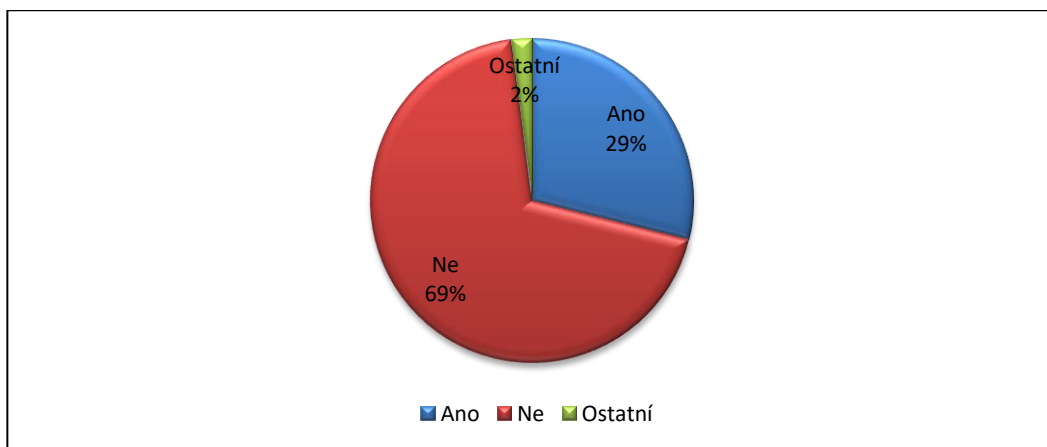
Otázka č. 13 - Přijde vám krácení výsluhových náležitostí na ½ v případě nedodržení doby závazku přiměřené?

Krácení výsluhových náležitostí se v některých případech může zdát jako nepřiměřeně velký postih pro vojáka, který „jen“ nedodržel dobu svého závazku. Zde lze navrhnout, aby krácení závazků zůstalo, avšak v pozměněné formě. Jako spravedlivější variantu autor shledává krácení výsluhových náležitostí na základě několika proměnných, kterými jsou délka podepsaného závazku a počet let z něj odsloužených či důvody, ze kterých se voják rozhodl závazek nedokončit. Autorovi nepřijde odpovídající, aby voják, který z 10 letého závazku odsloužil 8 let, byl „potrestán“ stejně jako ten, který odsloužil pouze roky 2 s ohledem na důvod ukončení služebního poměru. S autorem souhlasilo 69 % respondentů. K dané otázce se vyjádřili 2 vojáci otevřenou odpovědí:

„Ano i ne. Určitě by to mohla být otázka k diskusi. Jsou podle mě jisté situace vojáka, kdy by chtěl končit na vlastní žádost a mohl by mít 100 %“.

„V závažných případech by měla být možnost nekrátit“.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	28	29
Ne	67	69
Ostatní	2	2
Celkem	97	100

Tabulka + graf otázka č. 13 - vlastní zpracování

Otázka č. 14 - Jste spokojen se svým služebním hodnocením?

Jak je zmíněno v kapitole č. 6.3 - finanční ohodnocení, se služebním hodnocením je spojen výkonnostní příplatek. Na základě hodnocení vojáka svým nadřízeným, které probíhá jedenkrát ročně, může dojít k navýšení jeho hrubého platu v rozmezí 0,75 – 2 %. Ačkoli tento příspěvek by měl sloužit jako motivační položka, nachází zde autor 2 otázky. Jak moc je hodnocení objektivní ze strany nadřízeného a kolik vojáků je hodnoceno opravdu spravedlivě? Jak moc je současně nastavený výkonnostní příspěvek motivující pro vojáky?

Hodnocení vojáka nemusí být vždy spravedlivé, může být ovlivněno např. z důvodu větší známosti či osobních sympatií mezi nadřízeným a podřízeným. Někteří tak mohou být zvýhodňováni nebo naopak. Na první pohled se přidání 0,75 % – 2 % ročně ke služebnímu tarifu vojáka může jevit jako nedostatečně velká motivace o to snažit se dostat alespoň hodnocení velmi dobře. V dlouhodobém horizontu, např. 10 let, však již voják při hodnocení velmi dobře získává relativně zajímavý finanční benefit a v současné době pro vojáky na základních hodnostech tato částka činí okolo 3 000 Kč měsíčně.

K této otázce 81 % vojáků sdělilo souhlasné stanovisko ke svému hodnocení. 19 % vojáků s ním nesouhlasilo, zde by se dalo polemizovat, kolik vojáků je hodnoceno spravedlivě dle své odvedené práce v průběhu roku.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	79	81
Ne	18	19
Celkem	97	100

Tabulka + graf otázka č. 14 - vlastní zpracování

Otázka č. 15 - Domníváte se, že pracovní neschopnost ve výši 100 % po dobu 30 dnů je zneužívána ve prospěch vojáků?

58 % vojáků odpovědělo ne, tudíž se nedomnívají, že by nějakým způsobem docházelo ke zneužívání pracovní neschopnosti. Voják, který je v pracovní neschopnosti do 30 dnů nepřichází o žádnou ze složek svého platu. Náleží mu tedy v celé výši, včetně stabilizačního příspěvku, příspěvku na bydlení aj. Je jasné, že se i mezi vojáky vždy najde někdo, kdo této možnosti bude zneužívat, což vyplývá i z otevřených odpovědí respondentů.

„Určitě toho někteří zneužívají, ale beru to jako bonus v AČR“.

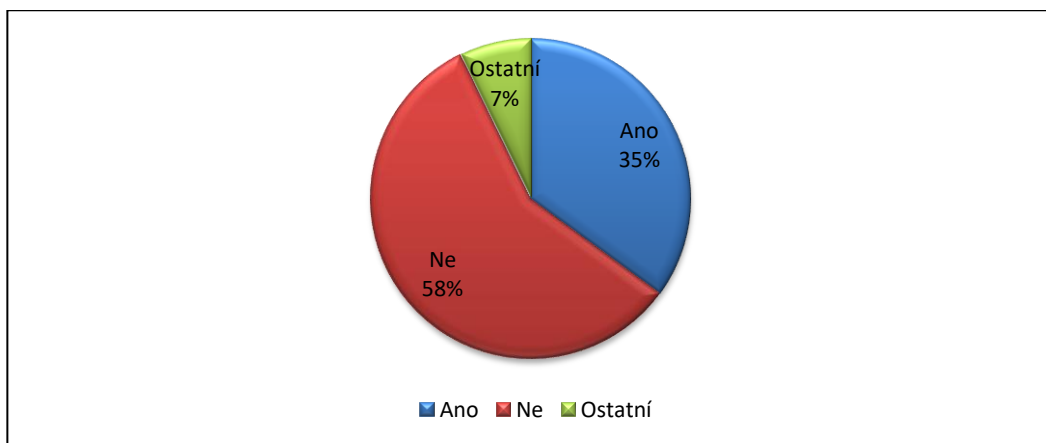
„Záleží případ od případu....“.

„Ve VELKÉ většině ne, ale měl by být mechanismus na vypořádání se s jednotlivci, kteří tento systém zneužívají“.

„U některých jedinců ano“.

„Spíše to neřeším, každý ať si sáhne do svědomí“.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	34	35
Ne	56	58
Ostatní	7	7
Celkem	97	100

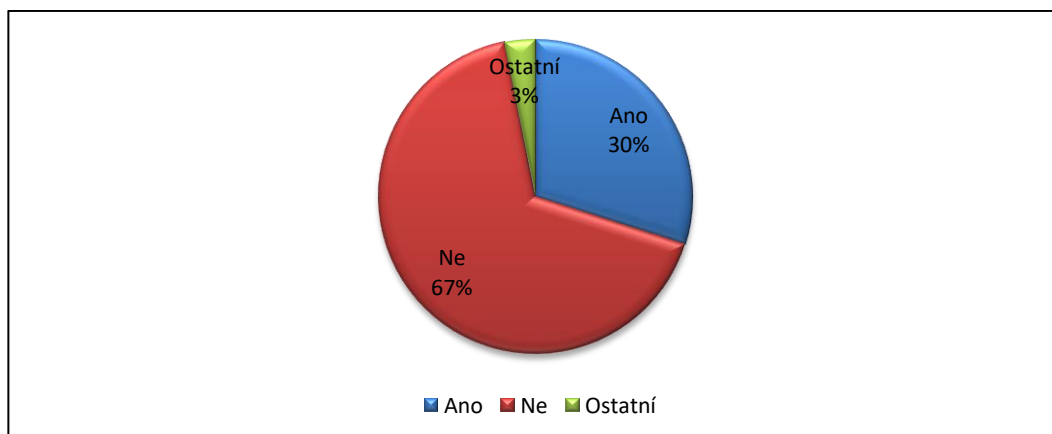

Tabulka + graf otázka č. 15 - vlastní zpracování

Otázka č. 16 - Setkal jste se s šikanou na pracovišti ze strany nadřízeného?

Na poslední otázku odpověděl každý třetí voják ne, tudíž 66 % z nich se domnívá, že se nikdy nestali terčem šikany ze strany nadřízeného. 30 % vojáků uvedlo, že se s šikanou ze strany nadřízeného již někdy setkali. U odpovědí těchto vojáků je však těžké hodnotit, zda se o šikanu opravu jednalo či je to jen jejich subjektivní názor. Ve 3 otevřených odpovědích se vyjímala jedna, která celou problematiku této otázky zodpověděla a shrnula do jednoho souvětí. Znění této odpovědi: „Rozdíl mezi náročností a šikanou není velký. Myslím si, že ochranné mechanismy jsou dostatečné“.

Odpověď	Počet	Procenta
Ano	29	30
Ne	65	67
Ostatní	3	3
Celkem	97	100

Tabulka + graf otázka č. 16 - vlastní zpracování

9 ZÁVĚR

Cílem předkládané diplomové práce bylo co nejlépe objasnit a zpřehlednit fakta týkající se problematiky vzniku, průběhu a zániku služebního poměru vojáka z povolání. Tento cíl se autorovi povedlo naplnit pomocí judikatury, zkušenostem z praxe a díky konzultacím s odborným personálem.

Hlavním cílem autora v teoretické části bylo přiblížit problematiku služebního poměru široké veřejnosti a co nejsrozumitelněji objasnit dříve nepřehlednou právní úpravu, která byla roztroušena v mnoha zákonech, vyhláškách a nařízeních. Dle autora došlo k naplnění cílů v dostatečné míře.

Pro praktickou část si autor jako cíl vymezil, získat dostatečný počet respondentů z různých vojenských útvarů pro co nejobjektivnější vyhodnocení dotazníkového šetření. Vzhledem k tomu, že se dotazníkového šetření zúčastnilo 99 respondentů, autor považuje výsledek dotazníku za objektivní.

Diplomová práce je rozdělena na sedm částí. První část se věnuje zákonné úpravě služebního poměru vojáka z povolání, kde zákony sjednocuje a objasňuje, z jakých zákonů v současné době vychází a proč bylo důležité, aby ke vzniku nového zákona o vojácích došlo. Druhá část se v krátkosti věnuje ozbrojeným silám jejich struktuře, popisuje hlavní funkcionáře AČR a její úkoly. V této části se dále autor věnuje především úkolům, které plnila AČR na našem území, jelikož o těchto úkolech má široká veřejnost menší povědomí, na rozdíl od účasti vojáků na vojenských operacích v zahraničí. Následně se autor věnuje popisu práce právní služby a podmínkám na její personál. Část třetí pojednává o obecných informacích týkajících se vojáka z povolání a popisuje nejnovější hodnostní systém AČR. V části čtvrté autor seznamuje s podmínkami pro vznik služebního poměru z povolání, jak probíhá samotný nábor uchazeče a co všechno musí splnit, aby se mohl stát profesionálním vojákem. Dále popisuje, jaké jsou jiné možnosti pro vstup do armády. Kapitola 5 se zabývá průběhem služebního poměru od kariérního řádu, přes bezpečnostní prověrku, finanční ohodnocení až po výroční fyzické přezkoušení a preventivní lékařskou prohlídku. V části šest se autor dostává k zániku služebního poměru, kde popisuje druhy ukončení, jaké mohou být důvody pro ukončení služebního poměru a odchodové náležitosti. Sedmá část je zaměřena na praktickou část, která se zabývá povědomím vojáků o tématech týkajících se vojenské problematiky pomocí dotazníkového šetření.

Závěrečné vyhodnocení dotazníku posloužilo k potvrzení, že se do armády hlásí mladí uchazeči, a to především díky odpovědím na otázky týkající se jejich věku a délky odsloužených let. Mezi překvapivé odpovědi na otázky se řadí výsledek týkající se odlišnosti fyzického přezkoušení pro muže a ženy. Autor dle vlastních zkušeností předpokládal větší procentuální zastoupení odpůrců rozdílných norem fyzického přezkoušení. K dalším zajímavým výsledkům patří odpovědi k otázce, která se týkala problematiky neprodlužování závazků ze strany AČR. Zde i přes vysokou míru souhlasu, především díky otevřeným odpovědím, můžeme polemizovat nad pravdivostí daného výroku. Na otázku týkající se krácení výsluhových náležitostí vyjádřila svoji nespokojenost většina respondentů, což autor práce předpokládal. Naopak spokojenost respondenti vyjádřili v otázce ohledně jejich služebního hodnocení, které považují za spravedlivé.

Dotazníkové šetření autorovi nabídlo i jinou perspektivu a řešení určitých otázek týkajících se např. výsluhových náležitostí a zdravotního stavu vojáka. Autor věří, že i díky těmto odpovědím by do budoucna mohla tato diplomová práce posloužit jako podklad pro rigorózní práci, ve které by se tyto problémy mohly řešit více do hloubky.

RESUME

This diploma thesis deals with the comprehensive legal regulation of the service relationship of a professional soldier and the elucidation of the formation, course, and termination of a professional soldier to the civilian population, which is based primarily on Act No. 221/1999 Coll. The thesis focuses mainly on selected issues from sub-areas of service. The main objective of the theoretical part is a comprehensive explanation of the legal issues of the service. The thesis acquaints with the terms for the establishment of a service relationship and other requirements for admission. The most extensive part is the chapter devoted to the course of service, which describes the career rules, financial valuation, restrictions on civil rights, or annual physical fitness check. The last chapter of the theoretical part describes the ways of termination of service and retirement requirements. The practical part deals with a questionnaire construction, the aim of which is to find out what awareness soldiers have about topics related to selected military issues.

ZDROJE

Literatura

- AČR - Informační příručka - profesionální voják, MO-ČR-Agentura personalistiky AČR, 2018.
- Areport „41v drsných podmínkách“, Praha, Ministerstvo obrany, 2022, roč. 22, č. 1. ISSN 1211-801X.
- Areport „Amráda vs Covid“, Praha, Ministerstvo obrany, 2021, roč. 21, č. Areport speciál ISSN 2336-873X.
- BIELCZYK, Antonín. Řízení lidských zdrojů: distanční studijní opora. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné, 2005. ISBN 80-7248-304-8.
- Bílá kniha o obraně. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - odbor komunikace a propagace, 2011. ISBN 978-80-7278-564-3.
- HORČIČKA, Emil, Karel STRAKA, Jiří PLACHÝ, et al. 100 let právní služby: 100 : 1918-2018 společné století. Praha: Ministerstvo obrany České republiky - VHÚ Praha, [2018]. ISBN 978-80-7278-752-4.
- PERNICA, Bohuslav. Profesionalizace ozbrojených sil: trendy, teorie a zkušenosti. Praha: Ministerstvo obrany České republiky, 2007. ISBN 978-80-7278-381-6.
- SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-929-9.
- Vojenské rozhledy 2/2014, Příprava personálu rezortu obrany v kariérových kurzech, 2014, Praha, Ministerstvo obrany, roč. 2014, č. 2. ISSN 1210-3292.

Zákony

- Vyhláška č. 153/2015 Sb., Vyhláška o stanovení typových služebních zařazení s rozhodnou dobou.
- Vyhláška č. 189/2015 Sb., o postupu při služebním hodnocení vojáků a jeho hlediscích.
- Vyhláška č. 268/1999 Sb., Vyhláška Ministerstva obrany, kterou se pro účely výsluhových náležitostí stanoví, kdo je považován za výkonného

letce a která služba je službou zvláštní povahy nebo zvláštního stupně nebezpečnosti, a postup při výplatě výsluhových náležitostí.

- Vyhláška č. 357/2016 Sb., Vyhláška o zdravotní způsobilosti k výkonu vojenské činné služby.
- Vyhláška č. 466/2021 Sb., kterou se mění vyhl. č. 537/2006 Sb., o očkování proti infekčním nemocem.
- Základní řád ozbrojených sil České republiky.
- Zákon č. 150/2021 Sb. Zákon, kterým se mění zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.
- Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.
- Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání.
- Zákon č. 412/2005 Sb. Zákon o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti.
- Zákon č. 45/2016 Sb., o službě vojáků v záloze.
- Zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky.

Internetové zdroje

- Agentura personalistiky AČR, Armáda ČR. Armáda ČR [online]. 2022. Dostupné z: <https://acr.army.cz>
- Aktivní záloha ozbrojených sil ČR, Ministerstvo obrany. Ministerstvo obrany a Armáda České republiky [online]. 2022. Dostupné z: <https://www.army.cz>
- Armáda České Republiky [online]. 2008. Dostupné z: <https://www.armadaceskerepubliky.cz>
- Armádní Noviny - ArmadniNoviny.cz., [online]. 2018. Dostupné z: <https://www.armadninoviny.cz/>
- Czdefence - czech army and defence magazine. CZDEFENCE - czech army and defence magazine [online]. 2021. CZDEFENCE.cz. Dostupné z: <https://www.czdefence.cz>
- Deník.cz. Deník.cz - informace, které jsou vám nejbliž [online]. Dostupné z: <https://www.denik.cz>
- Fakulta - [online]. 2021 Univerzita obrany. Dostupné z: <https://www.unob.cz/>

- Finance.cz - daně, banky, kalkulačky, spoření, kurzy měn [online]. Dostupné z: <https://www.finance.cz>
- KupniSila.cz - Kupní Síla [online]. 2014. Dostupné z: <https://www.kupnisila.cz/>
- Ministerstvo obrany. Ministerstvo obrany [online]. Dostupné z: <https://mocr.army.cz/>
- Nábor do armády [online]. Agentura personalistiky AČR, 2018. Dostupné z: <https://kariera.army.cz/>
- Nábor k Hradní strážci [online]. Dostupné z: <https://hrad.army.cz/>
- Národní bezpečnostní úřad, [online]. Dostupné z: <https://www.nbu.cz/>
- Ozbrojené síly ČR - Ministerstvo vnitra České republiky. [online]. Ministerstvo vnitra České republiky, všechna práva vyhrazena. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz>
- Velitelství výcviku - Vojenská akademie - Centrum vojenského vzdělávání [online]. Dostupné z: <https://www.vavyskov.cz>
- Vojenské rozhledy - Aktivní záloha České republiky [online]. Dostupné z: <https://www.vojenskerozhledy.cz/>
- Zprávy z České republiky. Radio Prague International [online]. Dostupné z: <https://cesky.radio.cz/>

Ostatní

- E-mailová komunikace, pplk. MUDr. M. K., MO Praha.
- Ministerstvo obrany, Rozhodnutí o zařazení práce do kategorie, č. j. MO 373542/2019-3416, MO 2019.
- Per os. nrap. Mgr. T. K., KVV Plzeň.
- Per os. prap. B. P., zaměstnankyně oddělení finančního zabezpečení osob, MO Praha.

SEZNAM ZKRATEK

AČR – armáda České republiky
ALT, AST – jaterní enzymy
Arm. gen. - armádní generál
ARO – Anesteziologicko – resuscitační oddělení
AZ – aktivní záloha
Brig. gen. - brigádní generál
BVP – bojové vozidlo pěchoty
CRP - C-reaktivní protein
Čet. - četař
Des. - desátník
DIV – doškolovací intenzivní výcvik
EKG - elektrokardiografie
EU – Evropská unie
FW - sedimentace erytrocytů
Genmjr - generálmajor
Genpor. - generálporučík
Kpt. – kapitán
kurz CLS – kurz Combat live saver
KVV – krajské vojenské velitelství
Mjr. - major
MO – Ministerstvo obrany
NATO – Severoatlantická aliance
NBÚ – Národní bezpečnostní úřad
NGŠ – náčelník generálního štábu
Npor. - nadporučík
Nprap. - nadpraporčík
Nrtm. - nadrotmistr
OBSE – Organizace pro spolupráci a bezpečnost v Evropě
ORL – otorinolaryngologie
OSN – Organizace spojených národů
Plk. - plukovník
Por. - poručík
Pplk. - podplukovník

Prap. - praporčík
RMO - Rozkaz ministra obrany
Rtm. - rotmistr
Rtn. - rotný
Svob. - svobodník
Št. prap., nebo Šprap. - štábní praporčík
UNOB – Univerzita obrany
ÚVN – Ústřední vojenská nemocnice
Voj. - vojín
VÚ – vojenský útvar
VVŠ – vojenská vysoká škola
VZ – vojenské zařízení
VZP – voják z povolání
WHO – Světová zdravotnická organizace

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Obrázek č. 1: Vojenské hodnosti

Příloha 2: Obrázek č. 2: Lékařské vysvědčení str. 1

Příloha 3: Obrázek č. 3: Lékařské vysvědčení str. 2

Příloha 4: Obrázek č. 4: Lékařské vysvědčení str. 3

Příloha 5: Obrázek č. 5: Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti uchazeče

Příloha 6: Obrázek č. 6: Testová baterie šetření fyzické zdatnosti + Obrázek č. 7:

Normy a hodnocení fyzického přezkoušení pro muže a ženy

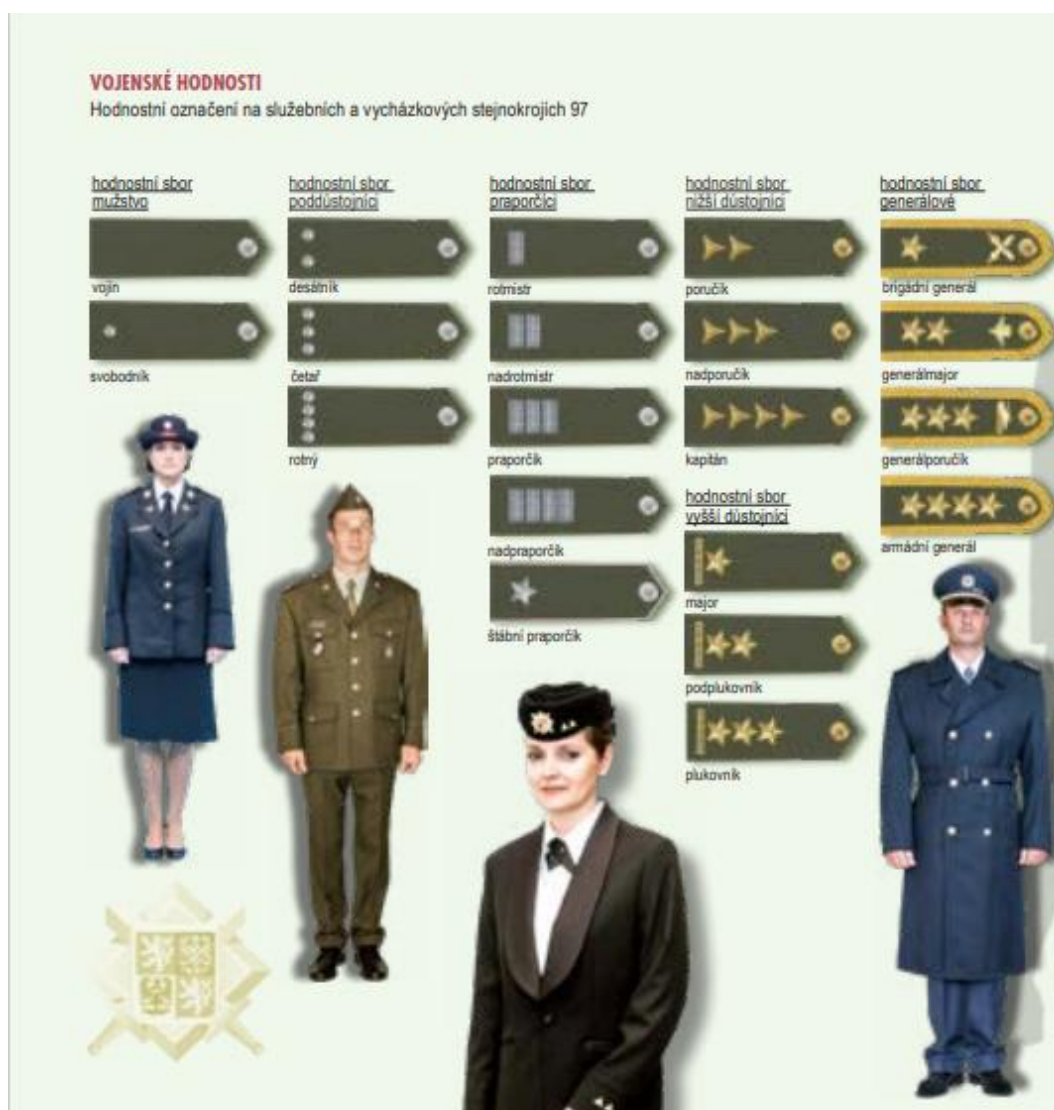
Příloha 7: Tabulka č. 1: Výsluhový příspěvek

Příloha 8: Tabulka č. 2: Odbytné – vlastní zpracování

Příloha 9: Tabulka č. 3: Odchodné

Příloha 1

Obrázek č. 1: Vojenské hodnosti

Zdroj: AČR - Informační příručka - profesionální voják, MO-ČR-Agentura personalistiky AČR, 2018.

Příloha 2

Obrázek č. 2: Lékařské vysvědčení str. 1

(Razítko odeslajícího útvaru)

(Razítko vojenské nemocnice)

Číslo protokolu PK: .....

Den příchodu: .....

Den odchodu: .....

Lékařské vysvědčení

o žadateli .....

(Doplňte jednoznačně a podrobně, kam nebo oč vyšetřovaná osoba žádá)

Hodnost a branný poměr		Současná zdrav. klas.		Vojenský útvar					
Příjmení, jméno, titul (akademický aj.) Den, měsíc, rok, místo narození, okres									
Trvalé bydliště, okres						Rodinný stav			
1. Dosažené školní vzdělání		Občanské povolání (čím vyučen)		Počet dětí					
Naposled vykonávané civ. zaměstnání				Název podniku a místo					
Dosažené vojenské vzdělání				Vojenská služba od-do					
Odvodní zdrav. klasifikace		Odvodní komise		Datum odvodu					
2. Rok narození	Zdravotní stav (jmenovitě nemoci)	U zemělých		vlastního otce					
		Rok úmrtí	Příčina smrti	vlastní matky					
				sourozenců					
3. Výskyt duševních a nervových nemocí v příbuzenstvu									
4. Prodlávané nemoci (tbc, infekční žloutenka, revmatická horečka, duševní, nervové aj.) a úrazy, kdy a zda léčen v nemocnici									
5. Současné zdravotní obtíže									
Kouří		Pije alkoholické nápoje		ano (kolik?)		) ne		ano (jaké?)	
								) ne	
6. Jaké sporty provádí			rekreačně						
			závodně						

Potvrzuji, že jsem všechny dotazy správně a úplně odpověděl.

.....
(Datum)

.....
(Podpis žadatele)

Skł. čís. 11 Z - AČR-2016

Zdroj: KVV Plzeň.

Příloha 3

Obrázek č. 3: Lékařské vysvědčení str. 2

7.	Výška	Hmotnost (bez oděvu)		..... cm	..... kg																																
	Obvod hrudníku max.-min.			..... cm	..... cm																																
8.	Barva a stav kůže a sliznic Kostra, svalstvo, výživa (tuk)																																				
9.	Stav štítné žlázy, mízních uzlin a hrudníku																																				
10.	Nález pokleповý a poslechový	plicní																																			
		srdeční																																			
11.	Rentgenový nález hrudních orgánů																																				
12.	Tlak krevní		typ přístroje																																		
	v klidu	po námaze (10 dřepů/15 s)	po 2 min. klidu (při vyšších hodn.)																																		
	Počet tepů		kvalita																																		
	vleže	vstoje	po námaze (10 dřepů/15 s)																																		
13.	Vyšetření orgánů dutiny břišní																																				
14.	Chrup	<table style="border-collapse: collapse; margin-left: 20px;"> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding: 2px 5px;">8</td><td style="padding: 2px 5px;">7</td><td style="padding: 2px 5px;">6</td><td style="padding: 2px 5px;">5</td><td style="padding: 2px 5px;">4</td><td style="padding: 2px 5px;">3</td><td style="padding: 2px 5px;">2</td><td style="padding: 2px 5px;">1</td><td style="border-left: 1px solid black; padding: 2px 5px;">1</td><td style="padding: 2px 5px;">2</td><td style="padding: 2px 5px;">3</td><td style="padding: 2px 5px;">4</td><td style="padding: 2px 5px;">5</td><td style="padding: 2px 5px;">6</td><td style="padding: 2px 5px;">7</td><td style="padding: 2px 5px;">8</td> </tr> <tr> <td style="border-right: 1px solid black; padding: 2px 5px;">8</td><td style="padding: 2px 5px;">7</td><td style="padding: 2px 5px;">6</td><td style="padding: 2px 5px;">5</td><td style="padding: 2px 5px;">4</td><td style="padding: 2px 5px;">3</td><td style="padding: 2px 5px;">2</td><td style="padding: 2px 5px;">1</td><td style="border-left: 1px solid black; padding: 2px 5px;">1</td><td style="padding: 2px 5px;">2</td><td style="padding: 2px 5px;">3</td><td style="padding: 2px 5px;">4</td><td style="padding: 2px 5px;">5</td><td style="padding: 2px 5px;">6</td><td style="padding: 2px 5px;">7</td><td style="padding: 2px 5px;">8</td> </tr> </table>				8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8	8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8
	8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8																					
8	7	6	5	4	3	2	1	1	2	3	4	5	6	7	8																						
Dutina ústní																																					
15.	Vyšetření kožní (povrch těla, genitálie)																																				
16.	Vyšetření chirurgické (anatomické změny a výstižně funkční poruchy)																																				

Zdroj: KVV Plzeň.

Příloha 4

Obrázek č. 4: Lékařské vysvědčení str. 3

17.	Vyšetření neurologické		
18.	Vyšetření psychiatrické (orientačně)		
19.	Vyšetření oční (vždy: visus naturalis, visus s korekcí, barvocit)		
20.	Vyšetření ORL	ušní a ústrojí rovnováhy *)	
		nosní a krční	
		řeči a hlasu	
21.	Vyšetření laboratorní	moči (vždy: chemicky, při patol. nálezu i sediment)	
		krve (například krevní skupina)	
		jiná (podle vyžádání)	
22.	Vyšetření lékařsko-psychologické (je-li stanoveno, nebo podle vyžádání)		
23.	Jiná odborná vyšetření (podle vyžádání: u žadatelek vždy závěr z předloženého gynekol. nálezu)		
Návrhy a podpisy vyšetřujících lékařů za uvedené rubriky vysvědčení			
interní odd. (7–13):		nervové odd. (17):	laboratoř (21):
zubní odd. (14):		psychiatrické odd. (18):	lékařsko-psychologické odd. (22):
kožní odd. (15):		oční odd. (19):	jiná odd. (23):
chirurgické odd. (16):		ušní, nosní, krční odd. (20):	

*) Odesílající lékař, požaduje-li audiometrické vyšetření, zaznamená požadavek přímo v rubrice 20.

Zdroj: KVV Plzeň.

Příloha 5

Obrázek č. 5: Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti uchazeče

.....
razítka komise

.....
číslo protokolu

Lékařský posudek o zdravotní způsobilosti uchazeče

.....
titul, jméno a příjmení

.....
rodné číslo

.....
adresa trvalého pobytu, PSČ

Stupeň zdravotní způsobilosti:

Navrhovaná osoba:
je - není zdravotně způsobilá

.....

je - není zdravotně způsobilá do služebního poměru vojáka z povolání

a) zdravotně způsobilá k výkonu předpokládaného zařazení

b) zdravotně způsobilá k výkonu předpokládaného služebního zařazení za určitých podmínek

c) zdravotně nezpůsobilá

Datum vydání posudku:

Datum ukončení platnosti posudku:

.....
podpis a otisk razítka jmenovky
posuzujícího lékaře

Poučení:
Proti tomuto posudku lze podat do 10-ti pracovních dnů ode dne doručení návrh na přezkoumání vedoucímu zdravotnického zařízení, které posudek vydalo (§ 46 zákona 373/2011 o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů). K návrhu je nutné přiložit i originál lékařského vysvědčení o zdravotní způsobilosti se všemi vloženými lékařskými nálezy a laboratorními výsledky.

Zdroj: KVV Plzeň.

Příloha 6

Obrázek č. 6: Testová baterie šetření fyzické zdatnosti

CVIK / TEST	JEDNOTKA MĚŘENÍ	POHLAVÍ	VĚKOVÁ KATEGORIE	ÚROVEŇ NORMY
SED-LEH počet opakování provedených za 1 minutu	opakování	muž	I	33
			II	31
		žena	I	28
			II	23
KLIK-VZPOR počet opakování provedených za 30 sekund	opakování	muž	I	19
			II	16
SKOK DALEKÝ Z MÍSTA odrazem snožmo (max. výkon)	centimetr	muž	I	182
			II	173
		žena	I	144
			II	134
SÁLOVÝ TEST W ₁₇₀ dosažený výkon (W) při tepové frekvenci 170 tepů/min	W/kg	muž	I	1,80
			II	1,60
		žena	I	1,30
			II	1,10

Zdroj: AČR - Informační příručka - profesionální voják, MO-ČR-Agentura personalistiky AČR, 2018.

Obrázek č. 7: Normy a hodnocení fyzického přezkoušení pro muže a ženy.

Normy a hodnocení kontrolních testů výročního přezkoušení vojáků z tělesné přípravy

Číslo testu	1/2			3			18			19		
	Souborné silové cvičení (leh – sedklák – vzpor)			Slyb na hrazdě			Běh na 12 minut			Plavání na 300 m		
Hodnocení	Výtečné	Dobré	Vyhovující	Výtečné	Dobré	Vyhovující	Výtečné	Dobré	Vyhovující	Výtečné	Dobré	Vyhovující
Měřicí jednotka	Počet			Počet			Metry			Minuty		
I. do 30 let	52/32	46/28	42/22	12	10	8	3 000	2 800	2 600	4:20	5:20	6:00
II. 31 – 35 let	51/30	45/27	39/22	11	9	7	2 950	2 700	2 500	4:30	5:30	6:20
III. 36 – 40 let	44/27	40/24	34/19	10	8	6	2 850	2 600	2 400	4:40	5:50	6:40
IV. 41 – 45 let	41/25	39/22	32/16	9	7	5	2 750	2 500	2 200	4:55	6:10	7:20
V. 46 – 50 let	38/23	34/19	29/13	8	6	4	2 650	2 300	2 000	5:10	6:30	7:50
VI. 51 let a starší							2 400	2 100	1 800	5:20	6:50	9:00

Poznámka: Souborné silové cvičení se hodnotí podle testu, ve kterém dosáhl voják horší výsledek.

Normy a hodnocení kontrolních testů výročního přezkoušení vojáků z tělesné přípravy

Číslo testu	1			3a			18			19		
	Leh – sed			Výdrž ve slybu nadhmatem			Běh na 12 minut			Plavání na 300 m		
Hodnocení	Výtečné	Dobré	Vyhovující	Výtečné	Dobré	Vyhovující	Výtečné	Dobré	Vyhovující	Výtečné	Dobré	Vyhovující
Měřicí jednotka	Počet			Minuty			Metry			Minuty		
I. do 25 let	45	40	35	0:50	0:30	0:10	2 550	2 300	2 100	4:50	5:50	6:20
II. 26 – 30 let	40	33	28	0:46	0:28	0:10	2 400	2 200	2 000	5:10	6:10	6:40
III. 31 – 35 let	35	30	26	0:34	0:22	0:08	2 300	2 100	1 900	5:20	6:50	7:20
IV. 36 – 40 let	30	25	23	0:20	0:14	0:07	2 200	2 000	1 800	5:40	7:20	8:00
V. 41 – 45 let	25	22	20	0:18	0:10	0:05	2 100	1 900	1 600	6:10	7:40	8:50
VI. 46 let a starší							1 900	1 800	1 500	6:35	8:10	9:40

Zdroj: Normativní výnos Ministerstva obrany ze dne 15. března 2011.

Příloha 7

Tabulka č. 1: Výsluhový příspěvek

Doba trvání služebního poměru	Procentuální výše výsluhového příspěvku
15 let	5
16 let	11,2
17 let	17,4
18 let	23,6
19 let	29,8
20 let	36
21 let	38,5
22 let	41
23 let	43,5
24 let	56
25 let	48,5
26 let	51
27 let	52
28 let	53
29 let	54
30 let a více	55

Zdroj: SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. – tabulka vlastní zpracování.

Příloha 8

Tabulka č. 2: Odbytné – vlastní zpracování

Doba trvání služebního poměru v letech	Počet platů
2	2
3	3
4	4
5	5
6	6
7	7
8	8
9	9
10	10
11	10,5
12	11
13	11,5
14	12
15	12,5
16	13
17	13,5
18	14
19	14,5
20	15
21	15,5
22	16
23	16,5
24	17
25	17,5
26+	18

Zdroj: SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. – tabulka vlastní zpracování.

Příloha 9

Tabulka č. 3: Odchodné

Počet let ve služebním poměru	Výše platů
15	4
16	4,4
17	4,8
18	5,2
19	5,6
20+	6

Zdroj: SKORUŠA, Leopold. Zákon o vojácích z povolání: komentář. Praha: Wolters Kluwer, 2017. – tabulka vlastní zpracování.